

РЕШЕНИЕ
14 февралендәге 2022
елның

КАРАР
№2

**Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Яңа
Имән авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау
хакында карап**

«Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаиндагы 25-ФЗ номерлы, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы» 2013 елның 23 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә Сарман муниципаль районның Яңа Имән авыл жирлеге Советы карап чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне расларга (1 нче кушымта).

2. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның Яңа Имән авыл жирлеге Советы каарлары үз көчләрен югалткан дип танырга:

- «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы каары;

- 2017 елның 08 сентябрендәге 14 Яңа Имән авыл жирлеге Советы каары белән расланган «Сарман муниципаль районның « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2017 елның 02 октябрендәге 20 номерлы каары;

- «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы каарына үзгәрешләр керту турында» 2018 елның 29 августындагы 17 номерлы каары;

-2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы Совет каары белән расланган «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2019 елның 26 апрелендәге 10 номерлы каары;

- 2017 елның 08 сентябрендәге 14 Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы « Яңа Имән авыл жирлеге»

муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2019 елның 31 июлendәге 12 номерлы каары;

- «Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның «Әлмәт авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында» нигезләмәне раслау хакында» 2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы Яңа Имән авыл жирлеге Советы каарына үзгәрешләр керту турында» 2020 елның 18 мартандагы 1 номерлы каары;

- « 2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районаны « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2020 елның 21 сентябрендәге 5 номерлы каары;

- «2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 06 маенданы 4 номерлы каары;

- «2017 елның 08 сентябрендәге 14 номерлы Совет каары белән расланган Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районның « Яңа Имән авыл жирлеге» муниципаль берәмлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында» 2021 елның 26 ноябрендәге 14 номерлы каары;

3. Элеге каарны авыл жирлеге территориясендә урнашкан махсус мәгълүмат стендларында, «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге Сарман муниципаль районның рәсми сайтында <http://www.sarmanovo.tatar.ru> веб-адрес буенча һәм «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүматның рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) урнаштырырга.

4. Элеге каар рәсми басылып чыкканнан соң үз көченә керә. 24 статьяның 9.3 пунктнадагы 11 пунктчасы, 24.1.2 пунктнадагы 24.1 пунктчасы 2022 елның 1 июненнән үз көченә керә.

5. Элеге каарның үтәлешен тикшереп торуны үземдә калдырам.

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районаны
Яңа Имән авыл жирлеге Советы
Башлығы

Р.Ф.Гараев

Татарстан Республикасы

Сарман муниципаль районы

Яңа Имән авыл Советының

2022 елның 14 февралендәге

2 номерлы карарына

1 нче күшымта

**Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы
Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль хезмәт турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмә

1.1. Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль хезмәт (алга таба Поселение) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законнар, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 02 мартандагы 25-ФЗ номерлы, Татарстан Республикасы Конституциясе, муниципаль хезмәт турында 2013 елның 25 июнендәге 50-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Кодексы, шулай ук Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы Яңа Имән авыл жирлеге Уставы нигезендә гамәлгә ашырыла.

1.2. Жирлектә муниципаль хезмәтнең төп принциплары муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә билгеләнә.

1.3. Муниципаль хезмәткәрләргә «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләр белән хезмәт законнарының гамәлдә булуты кагыла.

1.4. Муниципаль хезмәт-гражданнарның һөнәри эшчәнлеге, ул дайми нигездә хезмәт килешүе (контракт) төзү юлы белән биләп торучы муниципаль хезмәт вазыйфаларында гамәлгә ашырыла.

1.5. Муниципаль хезмәт һәм Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәтенең үзара бәйләнеше юл белән тәэммин ителә:

1.5.1. муниципаль хезмәт вазыйфаларын һәм дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларын биләү өчен төп квалификация таләпләренең бердәмлеге;

1.5.2. муниципаль хезмәт һәм дәүләт граждан хезмәте узганда чикләүләр һәм йөкләмәләр бердәмлеге;

1.5.3. муниципаль һәм граждан хезмәте өчен кадрлар әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алуга карата таләпләренең бердәмлеге;

1.5.4. муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгарганда дәүләт граждан хезмәте стажын һәм дәүләт граждан хезмәте стажын исәпләп чыгарганда муниципаль хезмәт стажын исәпкә алу;

1.5.5. муниципаль хезмәткәрләрнең һәм дәүләт граждан хезмәткәрләренең хезмәт өчен түләүнең һәм социаль гарантияләренең төп шартларының ярасшылыгы;

1.5.6. муниципаль хезмәт узган гражданнарны һәм дәүләт граждан хезмәтен үткән гражданнары, шулай ук аларның гайлә әгъзаларын туендыручысын югалткан очракта дәүләт пенсия белән тәэммин итүнең төп шартларының чагыштырмасы.

2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары

2.1. Муниципаль хезмәт вазыйфасы - жирле үзидарә органындағы вазыйфа, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратындағы вазыйфа, ул жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең яисә муниципаль вазыйфанды биләүче затның вәкаләтләрен үтәүне тәэмин итү буенча билгеләнгән бурычлар даирәсе нигезендә төzelә.

2.2. Муниципаль хезмәт вазыйфалары Татарстан Республикасы Законы белән раслана торган Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә Сарман муниципаль районы Яңа Имән авыл Советы (алга таба - Жирлек советы) каары белән билгеләнә.

2.3. Муниципаль хезмәт вазыйфалары түбәндәге төркемнәргә бүленә:

- 1) муниципаль хезмәтнең югары вазыйфалары;
- 2) муниципаль хезмәтнең төп вазыйфалары;
- 3) муниципаль хезмәтнең эйдәүче вазыйфалары;
- 4) муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфалары;
- 5) муниципаль хезмәтнең кече вазыйфалары.

2.4. Муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфаларына һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларына квалификация таләпләрен исәпкә алып чагыштырмасы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.

2.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә, муниципаль хезмәт яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажына, вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө белемнәргә һәм күнекмәләргә, шулай ук яллаучы (эш бируч) вәкиленең тиешле каары булганда - белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата квалификация таләпләренә туры килү таләп ителә:

муниципаль хезмәтнең югары муниципаль вазыйфалары буенча - югары белем һәм муниципаль хезмәт стажы кимендә ике ел яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча кимендә дүрт ел эш стажы;

2020 елның 1 октябренә кадәр авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе урынбасары вазыйфасын биләү өчен һөнәри белем дәрәжәсенә карата квалификация таләпләре урта һөнәри белем бируне һәм белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш стажын яисә кимендә ике ел яки ким дигәндә өч ел стажын күздә тотарга мөмкин. 2020 елның 1 октябреннән соң әлеге пунктның икенче абзацында каралган күрсәтелгән вазыйфанды биләү өчен квалификация таләпләре 2020 елның 1 октябренә кадәр вазыйфага билгеләнгән һәм әлеге пункт нигезендә кабул ителгән муниципаль хокукий актларда каралган тиешле квалификация таләпләренә карата кулланылмый.

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгендә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганды әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмәт стажын билгеләгендә шулай ук дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларында һәм аларга тиңләштерелгән хәрби хезмәт вазыйфаларында һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төр вазыйфаларында эш стажы исәпкә алына.

Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе тарафыннан муниципаль

хезмәт вазыйфасын биләү өчен кирәк булган белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралса, белгечлек, юнәлеш буенча эш стажын исәпләп чыгарганда әлеге белгечлек, бу юнәлеш буенча граждан (муниципаль хезмәткәр) белем турында документ һәм (яисә) күрсәтелгән белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация алудан соң әлеге белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча эш чорлары кертелә;

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәлеш буенча муниципаль хезмәт стажына, муниципаль хезмәт стажына яисә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен кирәк булган белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен типлаштырылган квалификация таләпләре нигезендә муниципаль хокукый актлар белән билгеләнә, алар муниципаль хезмәт вазыйфалары классификациясе нигезендә Россия Федерациясе субъекты законы белән билгеләнә. Вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәк булган белемнәргә һәм күнекмәләргә квалификация таләпләре муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәсенә һәм төренә бәйле рәвештә аның вазыйфаи инструкциясе белән билгеләнә. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясе белән шулай ук белгечлек, әзерлек юнәлеше буенча квалификация таләпләре каралырга мөмкин.

Белгеч яисә магистр дипломнары булган затлар өчен диплом бирелгән көннән өч ел дәвамында муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, юнәлеш буенча эш стажына квалификация таләпләре билгеләнә - муниципаль хезмәтнең төп вазыйфаларын биләү өчен әзерлек юнәлеше буенча-ярты елдан да ким булмаган стажы яисә белгечлек, юнәлеш буенча бер ел эш стажы.

2.6. Жирлектә жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләр реестрын алыш бару тәртибе турындагы Нигезләмә нигезендә муниципаль хезмәткәрләр реестры алыш барыла.

3. Муниципаль хезмәткәрләрнең класс чиннары

3.1. Класс чиннары муниципаль хезмәткәрләргә бирелә һәм муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри әзерлеге дәрәҗәсeneң муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен квалификация таләпләренә туры килүен күрсәтә.

3.2. Муниципаль хезмәткәрләргә түбәндәге класслы чиннар бирелә:

муниципаль хезмәтнең югари вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы хакыйкый муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең баш вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль киңәшче;

муниципаль хезмәтнең эйдәүче вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт киңәшчесе;

муниципаль хезмәтнең өлкән вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт референты;

муниципаль хезмәтнең кече вазыйфаларын биләүчеләргә - 1, 2 яисә 3 класслы муниципаль хезмәт секретаре.

3.3. Югарыда күрсәтелгән төркемнәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларын керту Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфалары реестры нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннар бирү һәм муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә һәм муниципаль хезмәттән киткәндә аларны саклап калу тәртибе

4.1. Класслы чиннар, алдагы класслы чинда билгеләнгән вакытны исәпкә алып, муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә, муниципаль хезмәткәрләргә эзлекле рәвештә бирелә.

4.2. Класс чины беренче яки чираттагы булырга мөмкин.

4.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасына беренче тапкыр билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләргә 3 класслы класс чины бирелә.

Федераль дәүләт граждан хезмәтенен класслы чины, дипломатик ранг, хәрби яки махсус исем, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды, беренче класс чины аңа муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме кысаларында бирелә.

Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү максатларында квалификация разрядларының һәм муниципаль хезмәтнең класслы чиннарының билгеләнгән нисбәте, Татарстан Республикасында муниципаль хезмәт вазыйфаларының һәм Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәте вазыйфаларының һәм федераль дәүләт граждан хезмәтенен, Россия Федерациясенең башка субъектының дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының нисбәте, шулай ук федераль дәүләт граждан хезмәтенен класслы чиннарының, дипломатик рангларның, хәрби һәм махсус исемнәр нисбәте кулланыла.

Вазыйфаларның, класслы чиннарының һәм квалификация разрядларының билгеләнгән нисбәтен исәпкә алып, муниципаль хезмәтнең бирелә торган класслы чины муниципаль хезмәткәрнең федераль дәүләт граждан хезмәте, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чины, муниципаль хезмәтнең квалификация разряды класслы чины муниципаль хезмәткәргә федераль дәүләт гражданлык хезмәтенен, дипломатик рангы, хәрби яисә махсус исеме, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенең башка субъектының квалификация разряды класслы чины, әмма муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгән муниципаль хезмәт төркеменең 1 класс чигеннән югары булмаган класс чины бирелә торган федераль дәүләт гражданлык хезмәтенен, дипломатик рангы, хәрби яки махсус исеме, муниципаль хезмәтнең яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класслы чиннарнан түбәнрәк булмаса, әмма хезмәт вазыйфаларын биләгән вазыйфа төркеменең 1 нче класслы чиннарнан югары түгел.

Муниципаль хезмәткәргә чираттагы класс чин биргәндә федераль дәүләт граждан хезмәтенен тиешле класслы чиннарнан, дипломатик рангта, хәрби яки махсус исемдә, Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәтенен яисә Россия Федерациясенең башка субъектының класс чиннарнан, муниципаль хезмәтнең квалификация разрядында булу дәвамлылығы исәпкә алына.

4.4. Беренче класс чины сынауны уңышлы тәмамлаганнан соң, муниципаль хезмәткәргә бирелә, әгәр сынау билгеләнмәгән булса, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләгәннән соң өч айдан да соңга калмычча бирелә.

4.5. 2 һәм 3 класслы муниципаль хезмәт секретареның һәм референтының класслы чиннарында булуның минималь сроклары бер елны, муниципаль хезмәт киңәшчесе һәм 2 һәм 3 класс киңәшчесе - ике елны, 2 һәм 3 класс муниципаль киңәшчесе - бер елны тәшкил итә.

1 класслы секретарьның, референтның, муниципаль хезмәт киңәшчесенең, муниципаль киңәшченең һәм чын муниципаль киңәшченең класслы чиннарында булу сроклары билгеләнми. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне класслы чиннарда арттыру аларны тиешле төркем муниципаль хезмәтенен югарырак вазыйфаларына күчергәндә генә мөмкин.

4.6. Бирелгэн класс чинада булу вакыты бирелгэн көннән исәпләнә.

4.6.1. Класслы чин бирү көне дип класслы чин бирү түрүндә карар кабул итегендә көн санала. Квалификация имтиханы нәтижәләре буенча класслы чин бирелгэн очракта, класслы чин бирү көне дип муниципаль хезмәткәрләргә квалификация имтиханын тапшыру көн санала.

4.7. Чираттагы класс чины муниципаль хезмәткәргә алдагы класслы чинда муниципаль хезмәт үтү өчен билгеләнгән вакыт үткәннән соң, муниципаль хезмәткәргә үзенең хезмәт вазыйфаларын тиешле дәрәҗәдә башкарганда һәм муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә, аның өчен класс чины каралган булса, муниципаль хезмәткәргә бирелә торган класс чининнан югарырак яки югарырак класслы чин каралган булса, бирелә.

Чираттагы класс чины дисциплинар жәза алган муниципаль хезмәткәрләргә, шулай ук аларга карата эш тикшерүе үткәрелә яки жинаять эше құзғатыла торган муниципаль хезмәткәрләргә бирелми.

4.8. Муниципаль хезмәттә маҳсус аерымлыклар өчен бүләкләү чарасы сыйфатында муниципаль хезмәткәргә түбәндәгеләр бирелергә мөмкин:

1) класс чининда булу, срогоы беткәнчегә кадәр, әмма моңа кадәр элек бирелгэн сыйныф чининда алты айдан да иртәрәк булмаган вакытта, - бу төркемгә муниципаль хезмәт вазыйфалары туры килә торган чираттагы класс чининнан югарырак булмаса;

2) биләгән вазыйфасы керә торган муниципаль хезмәт вазыйфалары төркеме чикләрендә класслы чиннар эзлеклелеген үтәмичә генә бер баскычка югарырак, - 3 класслы чины булған муниципаль хезмәткәргә, әмма 4 өлешнәң 4.5 пункттында каралғанча, муниципаль хезмәтне узу өчен 3 класслы тиешле чинда билгеләнгән срок тәмамланғаннан да иртәрәк түгел.

4.9. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаларның элекке төркеме чикләрендә муниципаль хезмәтнең югары вазыйфасына билгеләгәндә, аның алдагы класслы чининда булу вакыты чыккан булса, аңа чираттагы класс чины бирелергә мөмкин.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларының югары төркеменә караган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәндә, элек биләгән хезмәткәргә караганда, күрсәтелгән хезмәткәргә муниципаль хезмәт вазыйфаларының әлеге төркеме өчен беренче булып торучы класслы чин бирелә, әгәр бу класслы чин муниципаль хезмәткәр булған класслы чиннан югарырак булса. Күрсәтелгән очракта класс чины эзлеклелекне сакламыйча һәм алдагы сыйныф чининда булу вакытын исәпкә алмайча бирелә.

4.10. Вәкаләтләр вакытын чикләмичә биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә муниципаль хезмәтнең төп, алып баручы, өлкән, кече вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар алар тарафыннан квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Муниципаль хезмәтнең югары вазыйфаларын биләп торучы муниципаль хезмәткәрләргә класслы чиннар, әгәр дә бу хезмәткәрләр тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру түрүндә карар жирле үзидарә органы житәкчесе тарафыннан кабул итегендә булса, квалификация имтиханын тапшырганнан соң бирелә.

Квалификация имтиханы дәүләт граждан хезмәткәрләре тарафыннан квалификация имтиханын тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә үткәрелә.

4.11. Муниципаль хезмәткәрләргә класс чиннары муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган муниципаль хезмәткәрнең турыдан-туры житәкчесе тәкъдиме буенча жирлек башлыгы тарафыннан бирелә (Нигезләмәнең 3 нче, 4 нче күшымталары).

4.12. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү түрүндә тәкъдимнәр керту тәртибе һәм аңа күшүп бирелә торган документлар исемлеге муниципаль хокукуй

актлар белән билгеләнә.

4.13. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турындагы карап, 4 өлешнең 4.7 пунктының икенче абзацында күрсәтелгән очраклардан тыш, бер айдан да соңга калмычка кабул итепергә тиеш:

1) квалификация имтиханын уздырган көннән;

2) барлық кирәkle документлар белән сыйныф чинын жирле үзидарә органына яисә вазыйфаи затына бирү турында тапшырылган көннән башлап - квалификация имтиханыннан башка класс чины бирелгәндә.

4.14. Муниципаль хезмәткәрләрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфаларына күчергәндә, шулай ук муниципаль хезмәттән азат итепергәндә муниципаль хезмәткәргә бирелгән класс чины саклана. Муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләнгәндә, аңа бирелгән класслы чин чираттагы класслы чин билгеләнгән тәртиптә бирелгәнчә саклана.

4.15. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында белешмәләр шәхси эшкә һәм хезмәт кенәгәсендә (булган очракта) кертелә. Муниципаль хезмәткәргә класслы чин бирү турында мәгълүмат шулай ук аның хезмәт эшчәнлеге турында мәгълүматларга кертелә.

4.16. Бирелгән класслы чин муниципаль хезмәткәргә биләгән вазыйфасыннан азат итепергәндә һәм муниципаль хезмәттән (шул исәптән пенсиягә чыккач) эштән азат итепергәндә, шулай ук муниципаль хезмәткә кергәндә саклана.

4.17. Муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына билгеләгәндә аңа бирелгән класслы чин билгеләнгән тәртиптә чираттагы класслы чин бирелгәнчә саклана.

4.18. Бирелгән класслы чиннан мәхрум итү суд карары буенча федераль законнар нигезендә мөмкин.

5. Муниципаль хезмәткәрнең хокукый хәле

5.1. Муниципаль хезмәткәр булып, федераль һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә, элеге Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәт вазыйфасын башкарғанга жирле бюджеттан хезмәт хакы алышы эшли торган граждан исәпләнә.

5.2. Техник тәэмин итү вазыйфаларын башкаручы затлар муниципаль хезмәт вазыйфаларын башкармайлар һәм муниципаль хезмәткәрләр булып тормыйлар.

5.3. Муниципаль хезмәткәр хокуклы:

1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасы буенча аның хокукларын һәм бурычларын билгели торган документлар, вазыйфаи бурычларны үтәү сыйфатын бәяләү критерийлары һәм хезмәттә алга жибәрү шартлары белән танышу;

2) вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle оештыру-техник шартлар белән тәэмин итү;

3) хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, хезмәт законнары, муниципаль хезмәт турындагы законнар һәм хезмәт килешүе (контракт)нигезендә;

4) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган яллар турында мәгълүмат алу;

5) билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи бурычларны үтәү өчен кирәkle мәгълүмат һәм материаллар алу, шулай ук жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнәң сайлау комиссиясе эшчәнлеген камилләштерү турында тәкъдимнәр керту өчен;

6) үз инициативасы белән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурста катнашу;

7) жирле бюджет акчалары исәбеннән муниципаль хокукый акт нигезендә ёстәмә һөнәри белем алу;

8) яклау, үз шәхси мәгълүматлар;

9) үз эшенең барлық материаллары, һөнәри эшчәнлек турындагы бәяләмәләр һәм башка документлар белән танышу, аларны шәхси эшенә керткәнче, шулай ук аның язма аңлатмаларын шәхси эшенә жәлеп итү;

10) үз хокукларын, социаль-иктисадый һәм һөнәри мәнфәгатьләрен яклау өчен һөнәр берлекләре төзү хокукуын да керту;

11) хезмәт законнары нигезендә индивидуаль хезмәт бәхәсләрен карау, муниципаль хезмәттә үз хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау, шул исәптән судка шикаять бирүне дә кертеп, аларны бозу очраклары;

12) Россия Федерациясе законнары нигезендә пенсия белән тәэммин итү.

5.4. Муниципаль хезмәткәр, әгәр «муниципаль хезмәт турында» Федераль законда башкасы каралмаган булса, мәнфәгатьләр каршылығы килеп чыкмаса, авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең алдан язма хәбәреннән башка түләүле эш башкарырга хокуклы.

5.5. Муниципаль хезмәткәр бурычлы:

1) Россия Федерациясе Конституциясен, федераль конституциячел законнарны, федераль законнарны, Россия Федерациясенең башка норматив хокукый актларын, Татарстан Республикасы Конституциясен, Татарстан Республикасы законнарын һәм башка норматив хокукый актларын, жирлек Уставын һәм башка муниципаль хокукый актларны үтәргә һәм аларның үтәлешен тәэммин итәргә;

2) вазыйфаи инструкция нигезендә вазыйфаи бурычларны үтәргә;

3) вазыйфаи бурычларын башкарганда, расасына, милләтенә, теленә, диненә һәм башка шартларга бәйсез рәвештә, кеше һәм гражданың хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен, шулай ук оешмаларның хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәргә;

4) жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясендә билгеләнгән эчке хезмәт тәртибе кагыйдәләрен, вазыйфаи инструкцияне, хезмәт мәгълүматы белән эшләү тәртибен үтәргә;

5) вазыйфаи бурычларны тиешенчә үтәү өчен кирәkle квалификация дәрәҗәсен саклап калырга;

6) дәүләт һәм федераль законнар тарафыннан саклана торган башка серләрне тәшкил итүче белешмәләрне, шулай ук вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә ача билгеле булган белешмәләрне, шул исәптән гражданнарның шәхси тормышына һәм сәламәтлегенә кагылышлы яки аларның намусына һәм аbruена кагылышлы белешмәләрне таратырга;

7) дәүләт һәм муниципаль милекне, шул исәптән ача вазыйфаи бурычларны үтәү өчен бирелгән мөлкәтне сакларга;

8) Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә үзе һәм гайлә әгъзалары турында белешмәләрне тапшырырга;

9) авылның башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә Россия Федерациясе гражданлыгын яки чит ил гражданлыгы-Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы туктатылу турында хәбәр итәргә, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы, муниципаль хезмәткәргә бу турыда билгеле булган көнне, әмма Россия Федерациясе гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы туктатылган көннән алыш биш эш көннән дә соңга калмыйча - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы, аның нигезендә чит ил гражданы муниципаль хезмәттә булырга хокуклы;

9.1) башкарма комитет житәкчесенә язма рәвештә чит дәүләт гражданлыгы яки гражданның чит дәүләт территориясендә дайми яшәү хокукуын раслаучы башка документ алу турында хәбәр итәргә, бу хакта муниципаль хезмәткәргә билгеле

булган көнне, әмма чит дәүләт гражданлыгы алынган, яки чит ил территориясендә гражданның дайми яшәү хокуқын раслаучы башка документ алган көннән биш эш көнненән дә соңга калмыйча;

10) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон, башка федераль законнар һәм әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән чикләуләрне үтәргә, йөкләмәләрне үтәргә, тыюларны бозмаска;

11) коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына мөрәжәгать итүнең барлык очраклары турында хәбәр итәргә;

12) мәнфәгатьләр конфликтyna китерергә мөмкин булган вазыйфаи бурычларны үтәгәндә шәхси кызыксынучанлык турында жирлек башкарма комитеты житәкчесенә язмача хәбәр итәргә һәм мондый конфликтны булдырмау буенча ҹаралар күрергә мөмкин;

5.6. Муниципаль хезмәткәр үзенә бирелгән хокуксыз йөкләмәне үтәргә хокуксыз. Тиешле житәкчедән муниципаль хезмәткәр фикеренчә, хокуксыз булган йөкләмәне алганда, муниципаль хезмәткәр, йөкләмә биргән житәкчегә, Россия Федерациясенең федераль законнары һәм башка норматив хокукий актлары, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукий актлары нигезләмәләре күрсәтелеп, әлеге йөкләмәне үтәгәндә бозылырга мөмкин булган муниципаль хокукий актлар нигезләмәләрен күрсәтеп, әлеге йөкләмәнең хокуксызлыгын нигезләүне язма рәвештә тапшырырга тиеш. Әлеге йөкләмәнең житәкчесе тарафыннан язма рәвештә расланган очракта, муниципаль хезмәткәр аны үтәүдән баш тартырга тиеш. Законсыз йөкләмәне үтәгән очракта, муниципаль хезмәткәр һәм бу йөкләмәне биргән житәкче Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы.

5.7. Муниципаль хезмәткәр кыйммәтле кәгазыләргә, акцияләргә (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләренә, пайларына ия булса, ул мәнфәгатьләр конфликтyn булдырмау максатларында үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне, акцияләрне (оешмаларның устав (туплау) капиталларында катнашу өлешләрен, пайларын) Россия Федерациясе законнары нигезендә ышанычлы идарәгә тапшырырга тиеш.

6. Муниципаль хезмәт белән бәйле чикләуләр

6.1. Түбәндәге очракларда граждан муниципаль хезмәткә алына алмый, ә муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәттә була алмый:

1) аны законлы көченә кергән суд карары белән хокуктан файдалануга сәләтsez яисә хокуктан файдалану сәләте чикләнгән дип тану;

2) аны муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларны үтәүне законлы көченә кергән суд карары буенча юкка чыгаручы жәзага хөкем итү;

3) дәүләт һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил иткән белешмәләргә рөхсәтне рәсмиләштерү процедурасын узудан баш тарту, әгәр граждан дәгъва қыла торган муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча яисә муниципаль хезмәткәр биләгән муниципаль хезмәт вазыйфалары буенча вазыйфаи бурычларны үтәү мондый мәгълүматлардан файдалану белән бәйле булса;

4) муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга һәм медицина оешмасының бәяләмәсе белән расланган чире булу. Диспансерлаштыру узу тәртибе, мондый чирләр исемлеге һәм медицина учреждениесе бәяләмәсенең рәвеше Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнә;

5) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыдан-туры буйсынучанлык яисә әлеге вазыйфаи затка контрольлек итүгә бәйле булса, жирле администрацияне

житәкләүче муниципаль берәмлек башлыгы белән (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр, шулай ук абылар, ата-аналар, балалар һәм ата-аналар), яисә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү турыйдан-турсынучанлык яисә аларның берсе контроле белән бәйле булса;

6) муниципаль хезмәттә булырга хокуклы чит ил гражданының Россия Федерациясе гражданлыгын яисә - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучының гражданлыгын туктату;

7) чит ил гражданлыгы яисә, әгәр Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә башкасы карапмagan булса, чит ил территориясендә гражданның даими яшәү хокукун раслыг торган башка документ булу;

8) муниципаль хезмәткә кергәндә ялган документлар яисә ялган белешмәләр бирү;

9) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» 2007 елның 2 мартаңдагы 25-ФЗ номерлы Федеरаль законда, «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федеरаль законда һәм башка федеरаль законнарда карапган белешмәләрне тапшырмау яисә муниципаль хезмәткә кергәндә белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләр тапшыру;

9.1) әлеге Нигезләмәнен 24.8 статьясында карапган белешмәләрне тапшырмау;

10) аны чакыру буенча хәрби хезмәт узмаган дип тану, шуңа законлы нигезләргә ия булмыйча, чакырылыш комиссиясе бәяләмәсе нигезендә (контракт буенча хәрби хезмәт узган гражданнардан тыш) - күрсәтелгән бәяләмәгә шикаять бирү өчен билгеләнгән срок тәмамланган көннән алыш 10 ел эчендә, Россия Федерациясе субъектының тиешле комиссиясенә, әгәр күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясетиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карапына карата гражданның күрсәтелгән бәяләмәгә шикаяте буенча судка шикаять бирелгән булса, - суд карапы законлы көченә кергән көннән алыш 10 ел эчендә, ул күрсәтелгән бәяләмә һәм (яисә) Россия Федерациясе тиешле субъектының чакырылыш комиссиясе карапы чыгарылганда гражданның әлеге бәяләмәгә шикаяте буенча хокуку бозылмаган дип танылу.

6.1.1. Граждан авыл жирлегенен ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасына билгеләп куела алмый, ә муниципаль хезмәткәр тиешле жирлек территориясендә урнашкан жирлек башкарма комитеты житәкчесе, суд һәм хокук саклау органнары житәкчеләре (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, апа-сеңелләр) белән ревизия комиссиясе рәисе, рәис урынбасары һәм аудиторы вазыйфасын башкара алмый.

6.2. Граждан муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән ин чик яшкә - 65 яшь тулганнын соң муниципаль хезмәткә кабул ителә алмый.

6.3. Жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппараты житәкчесе булган муниципаль хезмәткәр, күрсәтелгән муниципаль хезмәткәр мәнфәгатьләр конфликтын төшереп калдыру максатларында әлеге жирле үзидарә органының сайланулы профсоюз органында, муниципаль берәмлекнен сайлау комиссиясе аппаратында алар тиешле вазыйфаны биләгән чорда муниципаль хезмәткәрләрнең мәнфәгатьләрен яклый алмый.

7. Муниципаль хезмәт белән бәйле тыюлар

7.1. Муниципаль хезмәт үтү белән бәйле рәвештә, муниципаль хезмәткәргә тыюла:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү;

а) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфасына яки Татарстан Республикасы Дәүләт вазыйфасына сайлану яисә билгеләү, шулай ук дәүләт хезмәтә вазыйфасына

билгеләп куелганды;

б) муниципаль вазыйфага сайлау яисә билгеләү;

в) һөнәр берлеге органында, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органында, һөнәр берлеге органында, түләүле сайлау вазыйфасына сайлау;

2) түбәндәге очраклардан тыш, коммерция яки коммерцияле булмаган оешма белән идарә итүдә катнашырга:

а) сәяси партия, һөнәр берлеге органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайлау органы тарафыннан түләүсез идарәдә катнашу, башка иҗтимагый оешманың, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативларының, кучемсез милек милек милекчеләр ширкәтенең гомуми жыелышында (конференция) катнашу;

б) коммерциягә карамаган оешма идарәсендә (сәяси партия идарәсендә катнашудан тыш, һөнәри берлек органы, шул исәптән жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында төzelгән беренчел профсоюз оешмасының сайланулы органы тарафыннан, башка иҗтимагый оешма, торак, торак-төzelеш, гараж кооперативлары съездында (конференциясендә) яисә гомуми жыелышында катнашу, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексының 16.1 статьясында билгеләнгән тәртиптә алынган яллаучы вәкиле рөхсәте белән;

в) Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре советында, башка муниципаль берәмлекләрнең берләшмәләрендә, шулай ук аларның идарә органнарында жирлек советы мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә тәкъдим итү;

г) Жирлек муниципаль хокукий актлар нигезендә идарә органнарында һәм ревизия комиссиясендә урнашкан оешма, гамәлгә куючы (катнашучы) булып торучы (акционер) гражданнарның мәнфәгатьләрен түләүсез нигездә күрсәтүне, оешманы гамәлгә куючының вәкаләтләре турында жирлек исеменнән гамәлгә ашыру тәртибен яисә муниципаль милектәге акцияләр (устав капиталындагы өлешләр) белән идарә итү тәртибен билгели торган муниципаль хокукий актлар нигезендә тапшыру;

д) федераль законнарда каралган башка очраклар;

2.1.) эшкуарлык эшчәnlеге белән шәхсән яисә ышанычлы затлар аша шөгыльләнергә;

3) муниципаль берәмлек сайлау комиссиясе аппаратында жирле үзидарә органында, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, ул муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, аңа турыдан-туры буйсынган яисә аңа буйсынган оченче затлар эшләре буенча ышанычлы яисә вәкил булырга;

4) вазыйфаи хәлгә бәйле рәвештә яисә физик һәм юридик затлардан (бүләкләр, акчалата бүләк, ссудалар, хезмәт күрсәтүләр, күнел ачу, ял итү, транспорт чыгымнары һәм башка бүләкләүләр) вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә алырга.

Беркетмә чарапарына, хезмәт командировкаларына һәм башка рәсми чарапарга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәргә алынган бүләкләр муниципаль милек дип таныла һәм муниципаль хезмәткәrlәргә акт буенча жирле үзидарә органына, муниципаль берәмлек сайлау комиссиясенә тапшырыла, моңа Россия Федерациясе Граждан кодексында билгеләнгән очраклар керми. Беркетмә чарасына, хезмәт командировкасына яки башка рәсми чарага бәйле рәвештә үзе алган бүләкне тапшырган муниципаль хезмәткәр аны Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнгән тәртиптә сатып алырга мөмкин;

5) физик һәм юридик затлар акчалары исәбеннән командировкаларга чыгарга,

моңа жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе жирле үзидарә органнары, башка муниципаль берәмлекләрнең сайлау комиссияләре белән, шулай ук чит дәүләтләрнең дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары, халыкара һәм чит ил коммерциягә карамаган оешмалары белән килешүләр буенча үзара нигездә башкарыла торган командировкаларга керми;

6) вазыйфаи бурычларны үтәүгә бәйле булмаган максатларда матди-техник, финанс һәм башка тәэмин итү чараларын, башка муниципаль мөлкәтне файдаланырга;

7) муниципаль хезмәт белән бәйле булмаган максатларда, федераль законнар нигезендә конфиденциаль характердагы мәгълуматларга кертелгән мәгълуматларны яисә вазыйфаи бурычларны үтәү белән бәйле рәвештә аңа билгеле булган хезмәт мәгълуматын таратырга яисә кулланырга;

8) жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе һәм аларның житәкчеләре эшчәнлегенә карата, әгәр бу аның вазыйфаи бурычларына кермәсә, гавами фикерләр, фикерләр һәм бәяләүләр, шул исәптән массакүләм мәгълумат чараларында, жибәрергә;

9) бүләкләүненең Жирлек башлыгының язма рөхсәтеннән башка, чит дәүләтләрнең, халыкара оешмаларның, шулай ук сәяси партияләрнең, башка иҗтимагый берләшмәләрнең һәм дини берләшмәләрнең мактаулы һәм маҳсус исемнәрен (фәнни берләшмәләрдән тыш) кабул итәргә, әгәр аның вазыйфаи бурычларына қурсәтелгән оешмалар һәм берләшмәләр белән хезмәттәшлек керсә;

10) сайлау алды агитациясе өчен, шулай ук референдум мәсьәләләре буенча агитация алыш бару өчен вазыйфаи нигезләмәнең өстенлекләреннән файдалану;

11) сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр мәнфәгатьләрендә үз вазыйфаи хәленнән файдаланырга, шулай ук қурсәтелгән берләшмәләргә муниципаль хезмәткәр буларак гавами рәвештә мөнәсәбәт белдерергә;

12) жирле үзидарә органнарында, башка муниципаль органнарда сәяси партияләр, дини һәм башка иҗтимагый берләшмәләр структурасын (һөнәри берлекләрдән, шулай ук иҗтимагый үзидарәнең ветераннар һәм башка органнарыннан тыш) төзергә яисә қурсәтелгән структураларны төзергә ярдәм итәргә;

13) хезмәт бәхәсен жайга салу максатларында вазыйфаи бурычларны үтәүне туктатырга;

14) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, идарә органнары, попечительләр яисә күзәтү советлары, коммерциячел булмаган хөкүмәтнеке булмаган чит ил оешмалары һәм Россия Федерациясе территориясендә аларның структур бүлекчәләре составына керергә;

15) Россия Федерациясенең халыкара шартнамәсендә яисә Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, бары тик чит дәүләтләр, халыкара һәм чит ил оешмалары, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар акчалары исәбеннән финанслана торган түләүле эшчәнlek башкарма комитеты житәкчесенең язма рөхсәтеннән башка шөгыльләнергә.

7.2. Муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң граждан, вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, конфиденциаль характердагы белешмәләрне яисә хезмәт мәгълуматын оешмалар яисә физик затлар мәнфәгатьләрендә фаш итәргә яисә кулланырга хокуклы түгел.

7.3. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгән, Россия Федерациясе норматив хокукый актларында билгеләнгән вазыйфалар исемлегенә кертелгән граждан муниципаль хезмәттән азат ителгәннән соң ике ел дәвамында әлеге оешмада хезмәт шартнамәсе шартларында федераль законнарда каралган очракларда гражданлык-

хокукый шартнамә шартларында эшне биләргә һәм (яисә) әлеге оешмада башкарырга хокуклы түгел, әгәрдә муниципаль (административ) идарәнен аерым функцияләре муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи (хезмәт) бурычларына керсә, Россия Федерациясенең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибе таләпләрен үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу буенча тиешле комиссия ризалыгыннан башка булганда.

8. Муниципаль хезмәттә мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу

8.1. Мәнфәгатьләр конфликтин дигәндә, вазыйфаны биләүче затның мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау һәм жайга салу чараларын күрү бурычын күзәтә тоткан шәхси кызыксынуы (турыдан-туры яисә читләтелгән) аның вазыйфаи (хезмәттәге) бурычларын тиешенчә, объектив һәм бертуктаусыз үтәвенә йогынты ясый яисә йогынты ясый ала торган вәзгыятын аңлашыла.

8.2. Шәхси кызыксыну астында керемнәрне акча, башка мөлкәт рәвешендә, шул исәптән мөлкәти хокуклар, мөлкәти характердагы хезмәт күрсәтүләр рәвешендә алу, башкарылган эшләр нәтижәләре яисә Нигезләмәнең 8.1 п.пунктында күрсәтелгән зат тарафыннан яисә аның белән якын мөнәсәбәттә булган затлар (ата-аналар, ир белән хатын, балалар, бертуганнар, сенелләр) биләгән яисә оешмалар тарафыннан алу мөмкинлеге аңлашыла.

8.3. Муниципаль хезмәткәрдә мәнфәгатьләр каршылыгына китерә яки китерә ала торган шәхси кызыксынучанлык барлыкка килү турында мәгълүм булган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе, конфликтин жайга салу чорында, муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасында хезмәт хакы сакланган хәлдә, муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат ителүенә кадәр, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яки жайга салу буенча чаралар күрергә тиеш.

8.4. Муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан хезмәт тәртибенең гомуми принципларын үтәүне һәм жирле үзидарә органында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында мәнфәгатьләр конфликтин жайга салуны тәэммин итү өчен Россия Федерациясе субъектының норматив хокукый актлары һәм муниципаль хокукый акт белән билгеләнгән тәртиптә муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратында муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтларын жайга салу буенча комиссияләр төзелергә мөмкин.

Комиссия жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең даими хокукый акты нигезендә төзелә. Күрсәтелгән акт белән комиссиянең санлы һәм шәхси составы, аның эш сроклары һәм тәртибе билгеләнә.

Комиссия составына яллаучы (эш бируге) һәм ул вәкаләт биргән муниципаль хезмәткәрләр вәкиле, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкиле керә. Бәйсез эксперtlар саны комиссия әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

Комиссия составы Комиссия кабул иткән каарларрага йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп формалаштырыла.

8.5 Мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу мәнфәгатьләр конфликтин ягы булып торучы муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи яисә хезмәт урыны үзгәрүдә билгеләнгән тәртиптә вазыйфаи (хезмәт) бурычларын үтәудән читләштерелгәнчә һәм аның мәнфәгатьләр конфликтин килеп чыгууга сәбәп булган файдадан баш тартуында торырга мөмкин.

8.6 Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче зат тарафыннан кыйммәтле

кәгазыләр (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы катнашу өлешләре, пайлары) ия булу мәнфәгатьләр конфликттына кiterə яисә кiterергә мөмкин булган очракта, күрсәтелгән зат үзенә караган кыйммәтле кәгазыләрне (оешмаларның устав (тупланма) капиталларындағы өлеш, пайлар) Россия Федерациясе гражданлық законнары нигезендә ышанычлы идәрәгә тапшырырга тиеш..

8.7 Мәнфәгатьләр конфликтты яғы булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чарапары муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә кiterə торган хокук бозу булып тора.

8.8 Үзенә буйсынган муниципаль хезмәткәрнең мәнфәгатьләр конфликттына кiterə торган яисә кiterергә мөмкин булган шәхси кызықсынуы барлыкка килү турында билгеле булган яллаучының вәкиле булган муниципаль хезмәткәргә мәнфәгатьләр конфликттын булдырмау яисә жайга салу чарапары муниципаль хезмәттән азат ителүгә кiterə торган хокук бозу булып тора.

8.9. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт тәртибенә таләпләр

1. Муниципаль хезмәткәр түбәндәгеләргә бурычлы:

1) вазыйфаи бурычларны намус белән, югары һөнәри дәрәҗәдә башкарырга;

2) барлык физик һәм юридик затларга һәм оешмаларга тигез, берсүзсез мөнәсәбәт тәэмин итәргә, нинди дә булса ижтимагый яисә дини берләшмәләргә, һөнәри яисә социаль төркемнәргә, гражданнарга һәм оешмаларга өстенлек бирмәскә һәм мондый берләшмәләргә, төркемнәргә, оешмаларга һәм гражданнарга карата ялгышлык эшләмәскә;

3) вазыйфаи бурычларны намус белән үтәүгә тоткарлык ясый торган нинди дә булса шәхси, мөлкәти (финанс) һәм башка мәнфәгатьләр йогынтысына бәйле гамәлләр кылмаска;

4) сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр һәм башка оешмалар каарларының үз һөнәри хезмәт эшчәнлегенә йогынты ясау мөмкинлеген юкка чыгара торган нейтральлекне сакларга.;

5) гражданнар белән эшләүдә корректлылык күрсәтергә;

6) Россия Федерациясе халыкларының әхлакый гореф-гадәтләренә һәм гореф-гадәтләренә хөрмәт күрсәтергә.;

7) төрле этник һәм социаль төркемнәрнең, шулай ук конфессияләрнең мәдәни һәм башка үзенчәлекләрен исәпкә алырга;

8) милләтара һәм конфессиональара татулыкка ярдәм итәргә;

9) муниципаль орган абуруна яисә абуруна зыян китерергә сәләтле низаглы хәлләргә юл куймаска.

2. Житәкче булган муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәткәрләрне сәяси партияләр, башка ижтимагый һәм дини берләшмәләр эшчәнлегендә катнашырга мәжбүр итү очракларына юл куймаска тиеш.

9. Муниципаль хезмәткә керү, аны үтү һәм туктату тәртибе

9.1. Муниципаль хезмәткә Россия Федерациясе дәүләт телен белуче 18 яшькә житкән һәм «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон һәм Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен Татарстан Республикасы Кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 13 статьясында күрсәтелгән шартлар булмаганда, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы нигезендә билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган гражданнар муниципаль хезмәткә керергә хокуклы.

9.2. Муниципаль хезмәткә кергәндә, шулай ук аны үткәндә женесенә, расасына, милләтенә, чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи хәленә, яшәү урынына, дингә мәнәсәбәтенә, инануларына, ижтимагый берләшмәләргә каравына, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм эшлекле сыйфатларына бәйле булмаган башка шартларга бәйле рәвештә нинди дә булса турыдан-туры яисә читләтеп чикләуләр яисә өстенлекләр билгеләү рөхсәт ителми.

9.3. Граждан муниципаль хезмәткә кергәндә тәкъдим итә:

1) муниципаль хезмәткә керү һәм муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү турындағы үтенеч белән гариза;

2) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләтле федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзалаңган анкета;

3) паспорт;

4) хезмәт кенәгесен һәм (яки) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләр, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

5) Белем турында документ;

6) индивидуаль (персонификацияләнгән) исәпкә алу системасында теркәлүне раслаучы документ, хезмәт килешүе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

7) Физик затны Россия Федерациясе территориясендә яшәү урыны буенча салым органында исәпкә кую турында таныклык;

8) хәрби исәпкә алу документлары - запаста торучы гражданнар һәм хәрби хезмәткә чакырылырга тиешле затлар өчен;

9) муниципаль хезмәткә керүгә комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

10) муниципаль хезмәткә кергән ел өчен Керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр;

10.1) әлеге Нигезләмәнең 24.8 пунктында каралган белешмәләр;

11) федераль законнарда, Россия Федерациясе Президенты указларында һәм Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларында каралган башка документлар.

9.4. Муниципаль хезмәткә кергәндә бирелгән белешмәләр законнарда билгеләнгән тәртиптә тикшерелергә мөмкин.

9.5. Тикшерү барышында гражданның муниципаль хезмәткә керүенә комачаулаучы шартлар ачыкланган очракта, күрсәтелгән граждан муниципаль хезмәткә керүдән баш тартуның сәбәпләре турында язма рәвештә хәбәр ителә.

9.6. «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган үзенчәлекләрне исәпкә алыш, хезмәт шартнамәсе шартларында муниципаль хезмәт вазыйфасына гражданны муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләү нәтиҗәсендә муниципаль хезмәткә керү гамәлгә ашырыла.

9.7. Гражданның муниципаль хезмәткә килүе муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнү турында Жирлек башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.8 Муниципаль хезмәткә кергәндә хезмәт шартнамасенең яклары булып Жирлек башкарма комитеты житәкчесе һәм муниципаль хезмәткәр тора.

9.9. Муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнгәннән соң муниципаль хезмәткәргә билгеләнгән рәвештәге хезмәт таныклыгы бирелә. Муниципаль хезмәткәрнең хезмәт таныклыгын бирү тәртибе һәм рәвеше Жирлек башлыгының хокукый акты белән раслана.

9.10. Муниципаль хезмәткәрнең персональ күрсәткечләре, аның һөнәри хезмәт эшчәнлеге һәм муниципаль хезмәтнең стажы (гомуми дәвамлылыгы турында белешмәләр катый хисап документы булган муниципаль хезмәткәрнең

шәхси эшенә кертелә. Муниципаль хезмәткәргә шәхси эш ачыла, аңа муниципаль хезмәткә керү, аны узу һәм муниципаль хезмәттән азат итү белән бәйле документлар күшүп бирелә.

Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирлек башкарма комитетының кадрлар хезмәте тарафыннан алыш барыла һәм муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең яңа урынына күчергәндә күрсәтелгән муниципаль хезмәт урыны буенча тапшырыла. Бер муниципаль хезмәткәрнең берничә шәхси эшен алыш бару рөхсәт ителми.

9.11. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше 10 ел дәвамында саклана. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттән чыгарганда аның шәхси эше муниципаль хезмәтнең соңғы урыны буенча жирлек башкарма комитеты архивында саклана.

9.12. Жирлекнең башкарма комитетын бетергәндә муниципаль хезмәткәрнең шәхси эше жирле үзидарә органына саклауга тапшырыла, аңа жирлекнең ликвидацияләнгән башкарма комитеты функцияләре яки аның варисына тапшырыла.

9.13. Муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшен алыш бару дәүләт граждан хезмәткәренең шәхси эшен алыш бару өчен билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

9.14. Хезмәт законнары нигезендә хезмәт шартнамәсен туктатуның гомуми нигезләре булып тора:

- 1) яклар килешүе;
- 2) хезмәт шартнамәсе срокы чыгу, хезмәт мөнәсәбәтләре чынлыкта дәвам иткән һәм якларның берсе дә аларны туктатуны таләп итмәгән очраклардан тыш;
- 3) хезмәткәр инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 4) эш бирүче инициативасы буенча хезмәт килешүен өзү;
- 5) хезмәткәргә аның үтенече буенча яки аның ризалыгы белән эшкә башка эш бирүчегә яки сайлау эшенә (вазыйфасына)күчү;
- 6) оешманың милекчесен алыштыруга, оешманың ведомство буйсынуы үзгәрүгә яки аны үзгәртеп коруга бәйле эшне дәвам итүдән баш тарту.;
- 7) хезмәткәрнең хезмәт шартнамәсенең билгеле бер шартлары үзгәрүгә бәйле рәвештә эшне дәвам итүдән баш тарту;
- 8) хезмәткәрнең үзенә федераль законнарда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә бирелгән медицина бәяләмәсе нигезендә кирәkle башка эшкә күчерүдән баш тартуы йә эш бирүченең тиешле эш булмавы.;
- 9) баш тарту хезмәткәре нче эшкә күчерү башка жиргә белән бергә эш бирүче;
- 10) якларның ихтыярына бәйле булмаган хәлләр;
- 11) Хезмәт Кодексында яки башка федераль законда билгеләнгән хезмәт шартнамәсе төзү қагыйдәләрен бозу, әгәр бу бозу эшне дәвам итү мөмкинлеген төшереп калдыrsa.

Хезмәт килешүе башка федераль законнарда каралган башка нигезләр буенча да туктатылырга мөмкин. «Коррупциягә каршы көрәш турында» Федераль законның 9 статьясындагы З өлеше нигезендә муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын үтәмәү Поселения башкарма комитеты житәкчесенә, прокуратура органнарына яисә башка дәүләт органнарына аны коррупциячел хокук бозуларны қылуга этәрү максатларында нинди дә булса затларның мөрәҗәгать итүенең барлык очраклары турында хәбәр итү вазифаи бурычларын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки аны Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

9.15. Югарыда курсәтелгән нигезләрдән тыш, муниципаль хезмәткәр белән

хезмәт килемшүе дә авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе инициативасы буенча өзелергә мөмкин:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә ирешүү;
- 2) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында»Федераль законның 13, 14, 14.1 нәм 15 статьяларында билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрне һәм тыюларны үтәмәүү;
- 3) административ жәза куллану.

9.16. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән иң чик яшькә житкән муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын озайту рөхсәт ителә. Муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәттә булу вакытын бер тапкыр озайту бер елдан да артык рөхсәт ителми.

9.17. Муниципаль хезмәткәр вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәт вазыйфасыннан азат итү муниципаль хезмәткәр хезмәт итә торган авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе курсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

9.18. Муниципаль хезмәткәргә ышаныч югалуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге түләтүне куллану турында белешмәләр «коррупциягә каршы тору турында»Федераль законның 15 статьясында каралган ышаныч югалу сәбәпле, муниципаль хезмәткәр Муниципаль хезмәт узган жирле үзидарә органы тарафыннан эштән азат ителгән затлар реестрына кертелә.

10. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү

10.1.Аттестация муниципаль хезмәткәрнең биләгән вазыйфасына туры килү-
килмәвен билгеләү максатларында, аның һөнәри эшчәнлеге нигезендә үткәрелә.

10.2. Аттестация муниципаль хезмәтненең кадрлар составын формалаштыруга, муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри дәрәжәсен күтәрүгә, жирле үзидарә органнарында, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын кыскартканда муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә өстенлекле хокукны билгеләүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт өчен түләү шартларын үзгәртүгә бәйле мәсьәләләрне хәл итүгә юнәлдерелгән.

10.3. Муниципаль хезмәткәрләр аттестацияләнергә тиеш түгел:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын бер елдан кимрәк башкаручы;
- 2) 60 яшькә житкәннәр;
- 3) йөклө хатын-кызлар;

4) йөклелек һәм бала табу буенча отпусткта яисә бала карау буенча отпусткта булган өч яше тулганчы. Күрсәтелгән муниципаль хезмәткәрләрне ялдан чыкканнан соң бер елдан да иртәрәк аттестацияләү мөмкин;

5) ашыгыч хезмәт килемшүе (контракт) нигезендә муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар.

10.4. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү өч елга бер тапкыр үткәрелә.

10.5. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү үткәрү өчен Эшкә алучы (эш бирүче) вәкиле каары буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты чыгарыла, анда нигезләмәләр бар:

- 1) аттестация комиссиясен формалаштыру турында;
- 2) аттестация үткәрү графигын раслау турында;
- 3) аттестация комиссиясе эше өчен кирәkle документларны әзерләү турында.

10.6. Аттестация комиссиясе жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукый акты белән төzelә. Күрсәтелгән акт белән аттестация комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе билгеләнә.

Аттестация комиссиясе составына яллаучы (эш бирүче) вәкиле яки аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән аттестацияләнергә тиешле

бүлекчәләрдән, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче, муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукий) бүлекчәләрдән, ә андый бүлекчәләр булмаган очракта, муниципаль хезмәт һәм кадрлар мәсьәләләре бүлекчәләреннән, эшкә алучы (эш бирүче) вәкилләре һәм аларга вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр кертелә - муниципаль хезмәткәр аттестацияләнергә тиешле жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукий) озата бару өчен җаваплы муниципаль хезмәткәрләр, шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча шәхси белешмәләр күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, белем бирү һәм (яки) башка оешмалар вәкилләре кертелә. Бәйсез эксперtlар саны аттестация комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дурттән бер өлешен тәшкил итәргә тиеш.

Муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләргә аттестация уздыру өчен аттестация комиссиясе составы, дәүләт серен тәшкил итуче белешмәләрне куллануга бәйле рәвештә, дәүләт сере турында Россия Федерациясе законнары нигезләмәләрен исәпкә алыш төзелә.

Аттестация комиссиясе составы аттестация комиссиясе тарафыннан кабул итегендә карапларга йогынты ясый алышык мәнфәгатьләр каршылыклары барлыкка килү мөмкинлек төшереп калдырылсын өчен төзелә.

Жирле үзидарә органнарында муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфаи вазыйфалары үзенчәлекләренә карап, берничә аттестация комиссиясе төзелергә мөмкин.

10.7. Аттестация комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзаларыннан тора. Аттестация комиссиясенең барлык әгъзалары да караплар кабул иткәндә тигез хокукларга ия.

10.8. Аттестацияне үткәрү графигы ел саен яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан раслана һәм аттестацияләнә торган һәр муниципаль хезмәткәрнең аттестация башланганчы бер айдан да ким булмаган вакыт аралыгында житкелә.

10.9. Аттестация үткәрү графигында курсәтелә:

- 1) аттестация үткәрелә торган жирле үзидарә органы, бүлекчә исеме;
- 2) аттестацияләнергә тиешле муниципаль хезмәткәрләр исемлеге;
- 3) аттестацияне үткәрү датасы, вакыты һәм урыны;

4) аттестация комиссиясенә тиешле жирле үзидарә органнарының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппаратының тиешле бүлекчәләре житәкчеләре күрсәтмәләре белән кирәkle документларны тапшыру датасы.

10.10. Аттестация башланганчы ике атнадан да соңга калмыча аттестация комиссиясенә аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларның үтәлеше турында аның турыдан-туры житәкчесе тарафыннан имзаланган һәм югарыдагы житәкчे тарафыннан расланган бәяләмә тапшырыла.

10.11. 10.10 пунктында каралган җавапларда муниципаль хезмәткәр турында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

- 1) фамилиясе, исеме, атасының исеме;
- 2) аттестация уздыру вакытына муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы;
- 3) муниципаль хезмәткәр хәл итүдә (эшкәртүдә) катнашкан төп мәсьәләләр (документлар) исемлеге;
- 4) муниципаль хезмәткәрнең һөнәри, шәхси сыйфатларын һәм һөнәри эшчәнлеге нәтижәләрен мотивлаштырылган бәяләү.

10.12. Аттестация чорында муниципаль хезмәткәрләргә аттестацияләнергә тиешле вазыйфаи бурычларны үтәү турындагы бәяләмәгә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан башкарылган йөкләмәләр һәм күрсәтелгән чор өчен аларга әзерләнгән документлар проектлары турында белешмәләр теркәлә, алар муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәнлеге турында еллык хисапларда торалар.

Һәр аттестация узган саен аттестация комиссиясенә муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе, алдагы аттестация күрсәткечләре белән тапшырыла.

.10.13. Муниципаль хезмәт һәм жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе кадрлары мәсьәләләре буенча бүлек аттестация башланганчы биш эш көненнән дә ким булмаган вакыт әчендә һәр аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне аттестация чорында үzlәренең вазыйфай бурычларын үтәү турында тәкъдим ителгән бәяләмә белән таныштырырга тиеш.Шул ук вакытта аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәр аттестация комиссиясенә күрсәтелгән чорда үзенең һөнәри эшчәnlеге турында өстәмә белешмәләр, шулай ук тәкъдим ителгән чакыртып алу яисә турдын-туры житәкчене чакыртып алу өчен үзенең ризалыгы турында гариза яки аңлатма языу тапшырырга хокуклы.

10.14. Аттестация аттестация комиссиясе утырышына аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрне чакыру белән үткәрелә. Муниципаль хезмәткәр әлеге комиссия утырышына житди сәбәпсез яисә аттестациядән баш тарткан очракта, муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә дисциплинар җаваплылыкка тартыла, ә аттестация соңрак вакытка күчерелә.

Аттестация комиссиясе тапшырылган документларны карый, аттестацияләнүче муниципаль хезмәткәрнең хәбәрләрен тыңлый, ә кирәк була калса - аның муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәnlеге турында турдын-туры житәкчесенекен. Аттестация объектив үткәру максатларында аттестация аттестация үткәру өчен аттестация комиссиясе аттестация чорында үзенең һөнәри эшчәnlеге турында аттестация комиссиясе тарафыннан бирелгән өстәмә белешмәләрне караганнан соң комиссиянең түбәндәге утырышына аттестация күчерергә хокуклы.

10.15.Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри һәм шәхси сыйфатлары турында аның һөнәри эшчәnlегенә карата фикер алышу объектив һәм яхши мөгаләмәдә булырга тиеш.

Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри эшчәnlеге аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча квалификация таләпләренә туры килүен билгеләү, аның тиешле бүлекчә (жирле үзидарә органы, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясе аппараты) алдана куелган бурычларны хәл итүдә катнашуы, ул башкарған эшнең катлаулылыгы, аның нәтижәлелеге һәм нәтижәлелеге нигезендә бәяләнә.

Шул ук вакытта муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфа инструкцияне үтәү нәтижәләре, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри белемнәре һәм эш тәжрибәсе, муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне үтәү, тыюлар булмау, муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән йөкләмәләрне үтәү, ә башка муниципаль хезмәткәргә карата оештыру-күрсәтмә вәкаләтләре бирелгән муниципаль хезмәткәрне аттестацияләгәндә шулай ук оештыру сәләте исәпкә алышырга тиеш.

10.16. Әгәр аттестация комиссиясе утырышында әгъзаларының кимендә өтчән икесе катнашса, ул тулы хокуклы дип санала.

10.17. Аттест комиссиясе каары аттестация комиссиясе утырышында катнашучы муниципаль хезмәткәр һәм аның турдын-туры житәкчесе булмагандан ачык тавыш бирү юлы белән аттестация комиссиясе әгъзаларының күпчелек тавышы кабул ителә. Тавышлар тигез булганда муниципаль хезмәткәр муниципаль хезмәтнең тиешле биләгән вазыйфасы дип таныла.

аттестация комиссиясе әгъзасы булган муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү чорына аның шуши комиссиядәге әгъзалыгы туктатып торыла.

10.18. Муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тарафыннан түбәндәге каарларның берсе кабул ителә:

- 1) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

2) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләп тору өчен кадрлар резервына вазыйфаи үсеш тәртибендә кертүгә тәкъдим ителә;

3) квалификация күтәрү шарты белән муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

4) муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми.

10.19. Аттестация нәтижәләре аттестацияләнгән муниципаль хезмәткәрләргә тавыш бирүгә йомгак ясаганнан соң хәбәр ителә.

Аттестация нәтижәләре 1 нче күшымта нигезендә форма буенча төзелгән муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазенә кертелә.

Аттестация кәгазенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

Муниципаль хезмәткәр расписка буенча аттестация кәгазе белән таныша.

Аттестацияне узган муниципаль хезмәткәрнең аттестация кәгазе һәм аттестация чорында аларның вазыйфаи бурычларын үтәү турындагы бәяләмәсе муниципаль хезмәткәрнең шәхси эшендә саклана.

Аттестация комиссиясе секретаре комиссия утырыши беркетмәсен алып бара, анда аның карапын һәм тавыш бирү нәтижәләрен терки. Аттестация комиссиясе утырыши беркетмәсенә утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм аттестация комиссиясе әгъзалары кул куя.

10.20. Муниципаль хезмәткәрләрне аттестацияләү материаллары яллаучы вәкиленә (эш бирүчегә) аны үткәргәннән соң биш эш көненнән дә соңга калмыйча тапшырыла.

10.21. Аттестация уздырганнан соң бер ай эчендә аның нәтижәләре буенча жирле үзидарә органының, муниципаль берәмлекнең сайлау комиссиясенең хокукий акты чыгарыла яисә эшкә алуучы (эш бирүче) вәкиленең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәрнең муниципаль хезмәткәргә килүе турында карапы кабул ителә:

1) вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына кертелергә тиеш;

2) өстәмә һөнәри белем алуğa жибәрелә;

3) муниципаль хезмәт вазыйфасында түбәнәя.

10.22. Муниципаль хезмәткәрнең квалификациясен күтәрүдән яисә муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерүдән баш тарткан очракта, жирлек башкарма комитеты житәкчесе муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезендә муниципаль хезмәттән азат итәргә һәм аны муниципаль хезмәттән азат итәргә хокуклы.

Аттестация узганнын соң бер ай узгач, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең башка вазыйфасына күчерү йә аны муниципаль хезмәттән азат итү рөхсәт ителми. Муниципаль хезмәткәрнең авыру һәм ел саен түләнә торган отпуск вакыты билгеләнгән вакытка исәпләнми.

10.23. Муниципаль хезмәткәр аттестация нәтижәләренә Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

11. Муниципаль хезмәт вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс

11.1. Муниципаль берәмлектә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләгәндә хезмәт килешүе төзелгәнчे конкурс булырга мөмкин.

11.2. Конкурс үткәрелми:

а) билгеләнгән вакытка муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләгәндә;

б) ашыгыч хезмәт килешүе төзегәндә;

в) муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнең бүтән вазыйфасына

билгеләп куюда, аның биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасы буенча вазыйфаи бурычларын үтәүнең медицина бәяләмәсе нигезендә мөмкин булмаганда, ул биләгән вазыйфаны қыскарту, жирле үзидарә органын үзгәртеп кору, бетерү яисә аның структурасы үзгәргәндә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәтнен бүтән вазыйфасына билгеләгәндә яисә аның структурасы үзгәргәндә;

г) конкурс нигезендә формалаштырылган кадрлар резервында торучы муниципаль хезмәткәр (граждан) вазыйфасына билгеләп кую турында;

д) муниципаль хезмәт вазыйфаларның кече төркеменә караган муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләп кую турында;

е) муниципаль хезмәтнен аерым вазыйфаларына билгеләнгәндә, алар буенча вазыйфаи бурычларны үтәү дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләрне куллануга бәйле.

11.3. Муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасын биләп торуга конкурс (алга таба - конкурс) гражданнарың муниципаль хезмәткә тигез үтеп керү хокукуын, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнен конкурс нигезендә вазыйфаи үсеш хокукуын тәэммин итэ.

11.4. Конкурс авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе каары буенча муниципаль хезмәт вазыйфасы (муниципаль хезмәткә билгеләнмәгән) булганда иғълан ителә.

11.5. Конкурс муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасын биләп торуга кандидатларның һөнәри дәрәжәсен, аларның муниципаль хезмәт вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килүен бәяләүдән гыйбарәт.

11.6. Конкурста катнашу хокукуна 18 яшкә житкән, Россия Федерациясе дәүләт телен белүче һәм муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасына билгеләнгән квалификация таләпләренә туры килә торган Россия Федерациясе гражданнары ия.

Муниципаль хезмәткәр конкурсаны уздыру чорында аның нинди вазыйфа биләвенә карамастан, конкурста гомуми нигезләрдә катнашырга хокуклы.

11.7. Конкурсны уздыру һәм конкурста катнашу өчен документларны кабул итү турындагы хәбәр, шулай ук муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе проекты конкурс үткәрү өчен кадәр 20 көннән дә соңга калмычка массакүләм мәгълүмат чарапарында бастырып чыгарыла.

11.8. Конкурста катнашу өчен документлар кабул итү турындагы хәбәрдә конкурсаны уздыру датасы, вакыты һәм урыны, муниципаль хезмәтнен вакантлы вазыйфасы исеме; шушы вазыйфаны биләүгә дәгъва қылучыга куела торган таләпләр; документларны кабул итү урыны һәм вакыты; әлеге Нигезләмәнен 11.9 пункты нигезендә тапшырылырга тиешле документлар исемлеге; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган срок, шулай ук конкурс турында тулы мәгълүмат чыганагы (телефон, факс) турында белешмәләр күрсәтелә.

11.9. Конкурста катнашырга теләк белдергән Россия Федерациясе гражданы конкурс комиссиясенә түбәндәгеләрне тапшыра:

а) конкурс комиссиясе рәисе исеменә шәхси гариза;

б) Россия Федерациясе Хөкүмәте вәкаләт биргән федераль башкарма хакимият органы билгеләгән форма буенча үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны;

в) паспорт яисә аны алыштыручи документ күчермәсен (тиешле документ конкурска килгәч шәхсән күрсәтелә);

г) кирәклө һөнәри белем бирүне, эш һәм квалификация стажын раслый торган документлар:

- хезмәт кенәгәсендә һәм (яисә) хезмәт эшчәнлеге турында законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән белешмәләрне, хезмәт шартнамәсе (контракт) беренче тапкыр төзелгән очраклардан тыш;

- һөнәри белем турында документларның күчермәләре, шулай ук гражданның естәмә һөнәри белем турында, гыйльми дәрәжә бирү турында, гыйльми исем бирү турында, эш (хезмәт) урыны буенча нотариаль яисә кадрлар хезмәтләре тарафыннан таныкланган документларның күчермәләре;

д) гражданның муниципаль хезмәткә керүгә яисә аны узуга Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан дәүләт граждан хезмәткәрләре өчен билгеләнгән рәвештә мондый авырулар исемлегендә каралган авыруы булмау турында медицина учреждениесе бәяләмәсе;

е) гамәлдәге законнарда каралган башка документлар.

11.10. Вакантлы вазыйфаны биләүгә конкурста катнашучы теләсә кайсы вакытта үз гаризасын кире алырга хокуклы.

11.11. Тәкъдим ителгән документларны кабул итү һәм тикшерү конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан гамәлгә ашырыла.

11.12. Граждан (муниципаль хезмәткәр) конкурста катнашуға муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына квалификация таләпләренә туры килмәве белән бәйле рәвештә, шулай ук муниципаль хезмәткә керү һәм аны узу өчен муниципаль хезмәт турындагы законнарда билгеләнгән чикләүләргә бәйле рәвештә рөхсәт ителми.

11.13. Элеге Нигезләмәнен 11.9 пунктында күрсәтелгән документлар массакуләм мәгълүмат чарапында аларны кабул итү турында хәбәр басылып чыккан көннән соң 20 көн эчендә конкурс комиссиясенә тапшырыла.

Документларны вакытында тапшырмау һәм (яисә) аларны житди сәбәпләрsez тулы күләмдә тапшырмау гражданга аларны кабул итүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

Документларны вакытында тапшырмаганда, аларны конкурс комиссиясе рәисе каары белән житди сәбәп аркасында тулысынча тапшырмаганда, аларны кабул итү сроклары күчерелергә мөмкин.

11.14. Конкурста катнашуға кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва қылучы элеге каарага Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять белдерергә хокуклы.

11.15. Конкурс комиссиясе рәисе конкурсның киләсе этапына 20 көннән дә соңга калмычча аны конкурста катнашуға кертелгән гражданнарга (муниципаль хезмәткәрләргә) үткәрү көне, урыны һәм вакыты турындагы хәбәрләрне (алга таба - кандидатлар) жибәрә.

Конкурс уздырганда кандидатларга Россия Федерациясе Конституциясе, федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә хокуклар тигезлеге гарантияләнә.

11.16. Муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә конкурс үткәру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән конкурс комиссиясе төzelә. Конкурс комиссиясе вәкаләтләре аттестация комиссиясенә йөкләнергә мөмкин. Конкурс комиссиясе составы, аның эш вакыты һәм тәртибе, шулай ук конкурсны уздыру методикасы муниципаль хокукий акт белән билгеләнә.

11.17. Конкурс комиссиясе рәисе, рәис урынбасары, секретаре, комиссия әгъзалары составында төzelә һәм 9 кешедән тора.

Конкурс комиссиясе рәисе конкурс комиссиясе эшчәнлегенә житәкчелек итә һәм аның эшен оештыра.

Конкурс комиссиясе секретаре конкурс комиссиясе утырышларына материаллар әзерләүне тәэмин итә, утырышны чакыру турында конкурс комиссиясе әгъзаларына хәбәр итә, комиссия әгъзаларына көн тәртибе турында хәбәр итә, гаризаларны, документларны кабул итә һәм терки, конкурс комиссиясе кааралары проектларын әзерли, кандидатларга конкурс үткәрү нәтиҗәләре турында

хәбәр итүне тәэмин итә, конкурс комиссиясе рәисе күшүү буенча башка функцияләр башкара.

Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясенең чагыштырма составы биш кешедән дә ким була алмый. Конкурс комиссиясе эшенә бәйсез экспертлар жәлеп итегергә мөмкин. Кандидатларның һөнәри сыйфатлары эксперктарды тарафыннан бәяләү конкурс нәтижәләре турында карап чыгарганда муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә исәпкә алына.

11.18. Конкурс уздырганда конкурс комиссиясе кандидатларны алар тапшырган мәгариф, муниципаль, граждан яисә башка дәүләт хезмәте узу, башка хезмәт эшчәнлеген башкару турындагы документлар нигезендә бәяли.

Кандидатларның һөнәри һәм шәхси сыйфатларын бәяләгендә конкурс комиссиясе муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына һәм бу вазифа буенча вазифа инструкциясенең башка нигезләмәләренә тиешле квалификация таләпләрнән чыгып эш итә.

Конкурс документлар конкурсы формасында үткәрелергә мөмкин.

Конкурс комиссиясе конкурста катнашучыларны белем алу, муниципаль хезмәт узу һәм башка хезмәт эшчәнлеге турында документлар нигезендә, шулай ук рекомендацияләр нигезендә бәяли.

11.19. Конкурс комиссиясе утырыши кимендә өч кандидат булганда үткәрелә.

Конкурс комиссиясе утырыши, составның яртысыннан да ким булмаган өлеше булса, хокуклы дип санала. Конкурс комиссиясе каарлары утырышта катнашучы әгъзаларының ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Тавышлар тигез булганда конкурс комиссиясе рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

11.20. Конкурс комиссиясе каары кандидатның булмавында кабул ителә һәм аны муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына билгеләү яисә бу вазыйфага билгеләүдән баш тарту өчен нигез булып тора.

11.21. Конкурс комиссиясенең тавыш бирү нәтижәләре утырышта катнашкан рәис, рәис урынбасары, сәркатип һәм комиссия әгъзалары тарафыннан имзаланган каар белән рәсмиләштерелә.

11.22. Конкурс нәтижәләре буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесенең муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасына конкурста жинүчене билгеләү турында боерыгы чыгарыла һәм конкурста жинүче белән хезмәт килешүе төзелә.

11.23. Конкурста катнашкан кандидатларга конкурс нәтижәләре турында язма рәвештә аның тәмамланганнан соң бер ай эчендә хәбәр ителә.

11.24. Конкурста катнашуга кертелмәгән муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләүгә дәгъва итүчеләрнең һәм конкурста катнашкан кандидатларның документлары аларга конкурс тәмамланганнан соң өч ел эчендә язма гариза буенча кире кайтарылырга мөмкин. Элеке вакыт чыкканчы документлар архивта саклана.

11.25. Конкурста катнашу (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торак урыны наемга алу, Яшәү, элемтә ҹаралары хезмәтеннән файдалану һ.б.) белән бәйле чыгымнар кандидатлар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

11.26. Кандидат конкурс комиссиясе каарына Россия Федерациясе законнары нигезендә шикаять бирергә хокуклы.

12. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфа инструкциясе

12.1. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеге жирлек башкарма

комитеты эш биручесе яисә вәкаләтле муниципаль хокукий акт белән башка вазыйфаи зат тарафыннан раслана торган вазыйфа инструкциясе нигезендә гамәлгә ашырыла.

12.2. Муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи инструкциясенә түбәндәгеләр керә:

1) вазыйфаи бурычларны башкару өчен кирәклө һөнәри белем дәрәҗәсенә, муниципаль хезмәт стажына яисә белгечлек, әзерлек юнәлеше, белем һәм күнекмәләр буенча эш стажына, шулай ук белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә карата - яллаучы (эш бируче) вәкиленең муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасын биләү өчен белгечлеккә, әзерлек юнәлешенә квалификация таләпләренә туры килү таләп ителеү турында каары булганда;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәмәгән (тиешенчә үтәмәгән) өчен анда биләгән муниципаль хезмәт вазыйфасының бурычлары һәм функциональ үзенчәлекләре белән билгеләнүче акт нигезендә вазыйфаи бурычлары, хокуклары һәм жаваплылыгы;

3) муниципаль хезмәткәрнең билгеле бер каарларны мөстәкыйль кабул итәргә хокуклы яисә бурычлы мәсъәләләр исемлеге;

4) муниципаль хезмәткәрнең норматив хокукий актлар проектларын һәм (яисә) идарә итү һәм башка каарлар проектларын әзерләгәндә катнашырга хокуклы яисә бурычлы мәсъәләләр исемлеге;

5) муниципаль хезмәтнең биләгән муниципаль вазыйфасы буенча каарлар проектларын әзерләү, карау, килештерү һәм кабул итү вакытлары һәм процедуralары;

6) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын шул ук башкарма комитетта муниципаль хезмәткәрләр, башка жирле үзидарә органнарының муниципаль хезмәткәрләре, гражданнар һәм оешмалар белән үтәүгә бәйле рәвештә хезмәт хезмәттәшлеге процедурасы.

12.3. Вазыйфаи инструкция нигезләмәләре муниципаль хезмәтнең вакантлы муниципаль вазыйфасын биләүгә, атtestацияләүгә, муниципаль хезмәткәрнең һөнәри хезмәт эшчәнлеген планлаштыруга конкурс уздырганда исәпкә алына.

12.4. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи инструкцияне үтәү нәтижәләре кадрлар резервына керткәндә, муниципаль хезмәткәрне атtestацияләгәндә һәм бүләкләү уздырганда һөнәри хезмәт эшчәнлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

13. Эш (хезмәт) вакыты. Муниципаль хезмәткәрнең ялы

13.1. Муниципаль хезмәткәрләрнең эш (хезмәт) вакыты хезмәт законнары нигезендә жайга салына.

13.2. Муниципаль хезмәткәргә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасын һәм акчалата эчтәлеген саклап, еллык отпуск бирелә, аның қуләме уртача хезмәт хакын исәпләү өчен хезмәт законнарында билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

13.3. Муниципаль хезмәткәрнең еллык түләүле ялы төп түләүле отпустан һәм ёстәмә түләүле отпусклардан тора.

муниципаль хезмәт вазыйфаларын башка төркемнәр биләүче муниципаль хезмәткәрләргә дәвамлылыгы 30 календарь көнгә тигез еллык төп түләүле отпуск бирелә.

13.5. Еллык ёстәмә түләүле отпуск муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен (10 календарь көннән дә артык түгел), шулай ук федераль һәм республика законнарында каралган очракларда бирелә. Муниципаль хезмәткәргә тиешле еллар эшләгән өчен еллык ёстәмә түләүле отпуск дәвамлылыгы муниципаль хезмәтнең һәр елы өчен бер календарь көн исәбеннән исәпләнә. Нормага салынмаган эш көне өчен еллык ёстәмә түләүле ял, шулай ук Федераль законда каралган башка очракларда ел саен бирелә торган ёстәмә түләүле отпуск ел саен бирелә торган төп түләүле отпускның һәм тиешле еллар эшләгән өчен ел саен

өстәмә түләүле отпускның әлеге өлешендә каралган гомуми озынлыгыннан тыш бирелә.

Хезмәт көне нормалаштырылмаган хезмәт көне билгеләнгән муниципаль хезмәткәргә өч календарь көн дәвамында нормага салынмаган хезмәт көне өчен ел саен өстәмә түләүле отпуск бирелә

13.6. Муниципаль хезмәткәр гаризасы буенча ел саен түләнә торган отпуск өлешләр буенча бирелергә мөмкин, шул ук вакытта ялның бер өлеше 14 календарь көннән дә ким булмаска тиеш. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе белән килештереп, муниципаль хезмәткәргә бүтән озынлыктагы отпusrklarның бер өлеше бирелергә мөмкин.

13.7. Муниципаль хезмәткәргә аның язма гаризасы буенча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе каары белән, акчалата эчтәлекне саклап калмыйча, бер елдан да артмаган ял бирелергә мөмкин.

13.8. Муниципаль хезмәткәргә федераль законнарда каралган очракларда акчалата эчтәлекне саклап калмыйча ял бирелә.

14. Муниципаль хезмәткәр хезмәтенә түләү

14.1. Муниципаль хезмәткәрнең акчалата кереме муниципаль хезмәт вазыйфасы нигезендә муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи окладыннан, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләрдән тора.

14.2. Өстәмә түләүләргә түбәндәгеләр керә:

- 1) тиешле еллар эшләгән өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 2) муниципаль хезмәтнең аерым шартлары өчен вазыйфаи окладка айлык өстәмә;
- 3) түләү тәртибе муниципаль органның бурычларын һәм функцияләрен тәэмин итүне, вазифа инструкциясен үтәүне исәпкә алыш, яллаучы вәкиле (эш бирүче) тарафыннан билгеләнә торган аеруча мөһим һәм катлаулы биремнәрне үтәгән өчен премияләр; ;
- 4) айлык акчалата буләкләү;
- 5) класс чины өчен айлык өстәмә;
- 6) еллык түләүле отпуск биргәндә бер тапкыр бирелә торган түләү;
- 7) матди ярдәм.

14.3. Вазыйфаи окладның күләме, шулай ук айлык һәм башка өстәмә түләүләр күләме һәм аларны гамәлгә ашыру тәртибе Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә жирлек Башкарма комитеты каары белән билгеләнә.

15. Муниципаль хезмәткәргә бирелә торган гарантияләр

15.1. Муниципаль хезмәткәргә гарантияләнә:

- 1) вазыйфаи бурычларын вазыйфаи инструкция нигезендә үтәүне тәэмин итә торган эш шартлары;
- 2) акчалата эчтәлекне үз вакытында һәм тулы күләмдә алу хокуку;
- 3) Эш (хезмәт) вакытының нормаль дәвамлылыгын билгеләү, ял көннәре һәм эшләми торган бәйрәм көннәре бирү, шулай ук ел саен түләнә торган ял;
- 4) муниципаль хезмәткәргә һәм аның гайлә әгъзаларына, шул исәптән муниципаль хезмәткәр пенсиягә чыккач та, медицина хезмәте күрсәтү;
- 5) тиешле еллар эшләгән өчен һәм инвалидлык белән бәйле рәвештә пенсия белән тәэмин итү, шулай ук муниципаль хезмәткәрнең гайлә әгъзаларын аның үлеменә бәйле рәвештә килеп туган очракта пенсия белән тәэмин итү;
- 6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү

очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылық югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

6) муниципаль хезмәткәрнең сәламәтлегенә һәм мөлкәтенә зыян китерү очрагына, аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә, мәжбүри дәүләт иминияте;

7) муниципаль хезмәт узган чорда яисә аның туктатылғаннан соң, әмма аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле рәвештә килеп туган авыру яисә эшкә яраклылық югалу очрагына мәжбүри дәүләт социаль иминияте;

8) муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын федераль законнарда билгеләнгән очракларда, тәртиптә һәм шартларда аларның вазыйфаи бурычларын үтәүгә бәйле көч кулланудан, янаулардан һәм башка хокуксыз гамәлләрдән яклау.

15.2. Жирлекнең башкарма комитеты юкка чыгуга, яисә авыл жирлеге башкарма комитеты хезмәткәрләренең штаты қыскаруга бәйле рәвештә муниципаль хезмәткәрләр белән хезмәт килешүе өзелгәндә, муниципаль хезмәткәргә оешманы бетерүгә яки оешма хезмәткәрләренең штаты қыскаруга бәйле рәвештә эштән азат ителгән очракта, хезмәт законнары белән билгеләнгән гарантияләр бирелә.

15.3. Жирлек уставы белән муниципаль хезмәткәрләргә өстәмә гарантияләр бирелергә мөмкин.

16. Муниципаль хезмәткәрне һәм аның гайлә әгъзаларын пенсия белән тәэммин иту

Жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче муниципаль хезмәткәрләр тулы күләмдә Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән пенсия белән тәэммин иту өлкәсендә хокукларга ия булалар.

17. Муниципаль хезмәт стажы. Муниципаль хезмәт стажын исәпләү һәм билгеләү тәртибе

1. Муниципаль хезмәт стажына (гомуми озынлыкка) кертелә:

- 1) муниципаль хезмәт вазыйфалары;
- 2) муниципаль вазыйфалар;
- 3) Россия Федерациясе дәүләт вазыйфалары һәм Россия Федерациясе субъектларының дәүләт вазыйфалары.;
- 4) дәүләт граждан хезмәте вазыйфалары, хәрби вазыйфалар һәм федераль дәүләт хезмәтенең башка төрләре вазыйфалары;
- 5) федераль законнар нигезендә башка вазыйфалар.

2. Муниципаль хезмәткәрләргә бирелә торган еллар эшләгән өчен еллык өстәмә түләүле отпускның дәвамлылыгын билгеләү һәм аларга федераль законнарда, Россия Федерациясе субъектлары законнарында һәм муниципаль берәмлекләр уставларында каралган башка гарантияләр билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына, әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, «Россия Федерациясе дәүләт граждан хезмәте турында» 2004 елның 27 июлендәге 79-ФЗ номерлы Федераль законның 54 статьясындагы 2 өлеше нигезендә дәүләт граждан хезмәте стажына керә торган (исәпләнә торган) вазыйфалар биләү чорлары да кертелә (исәпләнә)..

3. Тиешле еллар эшләгән өчен пенсия билгеләү өчен муниципаль хезмәт стажына муниципаль хезмәткәрләргә әлеге статьяның 1 өлешендә курсәтелгән вазыйфаларны биләү чорларыннан тыш, муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы һәм муниципаль хокукий актлар нигезендә башла кертелә (исәпләнә).

4. Муниципаль хезмәт стажын исәпләп чыгару тәртибе муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы кодексы белән билгеләнә.

18. Кадрлар эше

18.1. Муниципаль берәмлектә кадрлар эше үз эченә ала:

1) муниципаль хезмәт вазыйфаларын урнаштыру өчен кадрлар составын формалаштыру;

2) муниципаль хезмәт турындагы законнар нигезләмәләрен тормышка ашыру турында тәкъдимнәр әзерләү һәм әлеге тәкъдимнәрне жирлек башкарма комитетына керту турында тәкъдимнәр әзерләү;

3) муниципаль хезмәткә керүгә, аны узуга, хезмәт килешүе (контракт) төзүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасына билгеләнүгә, муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүдән азат итүгә, муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә һәм аның пенсиягә чыгуына бәйле муниципаль хокукий актлар проектларын әзерләүне оештыру һәм тиешле документларны рәсмиләштерү.;

4) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт кенәгәләрен алып бару (булган очракта), муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәтне узу чорында хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр формалаштыру һәм курсәтелгән белешмәләрне мәжбүри пенсия иминияте системасында индивидуаль (шәхсиләштерелгән) исәпкә алу турында Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе Пенсия фондының мәгълүмат ресурсларында саклау өчен тапшыру;

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 30 статьясында билгеләнгән тәртиптә муниципаль хезмәткәрләрнең шәхси эшләрен алып бару;

6) жирлектә муниципаль хезмәткәрләр реестрын алып бару;

7) муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт таныклыкларын рәсмиләштерү һәм бирү;

8) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләүгә һәм муниципаль хезмәткәрләрне кадрлар резервына кертугә конкурс үткәрү;

9) муниципаль хезмәткәрләргә аттестация үткәрү;

10) Кадрлар резервы белән эшне оештыру һәм аны нәтиҗәле куллану;

11) граждан тарафыннан муниципаль хезмәткә кергәндә тапшырыла торган персональ мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген тикшерүне оештыру, шулай ук дәүләт серен тәшкил итүче белешмәләргә билгеләнгән формадагы рөхсәтне рәсмиләштерү;

12) “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” Федераль законның 13 статьясында һәм башка федераль законнарда билгеләнгән муниципаль хезмәт белән бәйле чикләүләрнең үтәлешен тикшерүне оештыру;

13) муниципаль хезмәткәрләргә хокукий һәм башка мәсьәләләр буенча консультация бирү;

14) хезмәт законнары һәм муниципаль хезмәт турындагы законнар белән билгеләнә торган кадрлар эшенең башка мәсьәләләрен хәл итү.

18.2. Муниципаль хезмәт өчен кадрларны шартнамә нигезендә әзерләү.

1. Муниципаль хезмәтнең югары квалификацияле кадрлар составын төзү

максатларында жирле үзидарә органнары, мәгариф турында Россия Федерациисе законнары нигезендә һәм «Россия Федерациисендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезләмәләрен исәпкә алыш, муниципаль хезмәт өчен гражданнарны шартнамә нигезендә әзерләүне оештырырга мөмкин.

2. Муниципаль хезмәтне алга таба узу йөкләмәсе белән максатчан уку турында шартнамә (алга таба - максатчан уку турында шартнамә) жирле үзидарә органы белән граждан арасында төzelә һәм уку тәмамланганнан соң билгеләнгән вакыт эчендә гражданың күрсәтелгән жирле үзидарә органында муниципаль хезмәт узу буенча йөкләмәсен күздә тота.

3. Максатчан уку турында шартнамә төзу конкурс нигезендә гамәлгә ашырыла.

4. Конкурс жирле үзидарә органы тарафыннан игълан ителә һәм жирле үзидарә органында төzelә торган конкурс комиссиясе тарафыннан үткәрелә.

5. Конкурс комиссиясе составына эшкә алучының (эш бируге) һәм (яисә) аның тарафыннан вәкаләт бирелгән муниципаль хезмәткәрләр (шул исәптән муниципаль хезмәт һәм кадрлар, юридик (хокукий) бүлекчә мәсьәләләре буенча бүлекчәдән, ә мондый бүлекчәләр булмаган очракта - муниципаль хезмәткәрләр, жирле үзидарә органы эшчәнлеген кадрлар һәм юридик (хокукий) өчен жаваплы булган муниципаль хезмәткәрләр керә, анда гражданин максатчан уку турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була), шулай ук муниципаль хезмәт белән бәйле мәсьәләләр буенча бәйсез эксперт-белгечләр сыйфатында персональ күрсәткечләрне күрсәтмичә чакырыла торган фәнни, мәгариф һәм (яисә) башка оешмалар вәкилләре керә. Бәйсез эксперtlар саны конкурс комиссиясе әгъзаларының гомуми саныннан кимендә дүрттән берен тәшкил итәргә тиеш.

6. Конкурс комиссиясе составы конкурс комиссиясе кабул итә торган каарларгага йогынты ясый алышлык мәнфәгатьләр конфликтлары барлыкка килү мөмкинлеген юкка чыгарырлык итеп төzelә.

7. Конкурс комиссиясе комиссия рәисе, рәис урынбасары, секретаре һәм әгъзаларыннан тора.

8. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурс үткәру турындагы мәгълумат муниципаль хокукий актларны рәсми бастырып чыгару гамәлгә ашырыла торган басма массакүләм мәгълумат чарасында басылып чыгарга һәм «Интернет» мәгълумат-телекоммуникация челтәрендә жирле үзидарә органының рәсми сайтында күрсәтелгән конкурсны уздыру датасына кадәр бер айдан да соңга калмыйча урнаштырылырга тиеш.

9. Конкурс үткәру турында 18.2 пунктының 8 пунктчасында каралган мәгълуматта, уку тәмамланганнан соң гражданнар биләргә тиешле муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре; шуши вазыйфаларга квалификация таләпләре; әлеге Нигезләмәнең 18.2 пунктының 11 пунктчасы нигезендә конкурсса тапшырыла торган документлар исемлеге, аларны кабул итү урыны һәм вакыты; күрсәтелгән документлар кабул ителә торган вакыт; конкурсны уздыру датасы, урыны һәм тәртибе; максатчан уку турында шартнамә төзүгә кандидатларны бәяләү һәм сайлап алу өчен кулланыла торган конкурс процедуralары; язма бирем темасы (конкурс комиссиясе тарафыннан қулланыла торган конкурс процедуralарының берсе язма бирем булса) күрсәтелә, шулай ук мәгълумат материалларында булырга мөмкин.

10. Максатчан уку турында шартнамә төзүгә конкурста Россия Федерациисе дәүләт телен белгән һәм Россия Федерациисе бюджет системасы бюджетлары акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белем алучы гражданнар катнашырга хокуклы. Күрсәтелгән конкурста катнашучы граждан муниципаль хезмәткә кергән вакытка, шулай ук әлеге Нигезләмәнең 18.2

пунктындағы 34 пункттасында караптап бөтен срок дәвамында муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләү өчен «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

11. Конкурста катнашырга теләк белдергән граждан жирле үзидарә органына тәкъдим итә:

1) шәхси гариза;

2) үз кулы белән тутырылган һәм имзаланган анкетаны, фото күшымтасы белән, жирле үзидарә органына муниципаль хезмәткә керүче гражданны бирү өчен, федераль законнар нигезендә расланган форма буенча, жирле үзидарә органнарына тапшыру өчен, фото күшымтасы белән;

3) паспорт күчermәсе (паспорт конкурска килгәч шәхсән тапшырыла);

4) законнарда билгеләнгән тәртиптә рәсмиләштерелгән хезмәт эшчәнлеге турында белешмәләр һәм (яисә) хезмәт кенәгәсенең күчermәсе яисә гражданның хезмәт (хезмәт) эшчәнлеген раслый торган башка документлар (хезмәт (хезмәт)эшчәнлеге моңарчы башкарыймаган очраклардан тыш)

5) «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль закон нигезендә гражданда муниципаль хезмәткә керүгә һәм аны узуга комачаулаучы авыру булмавы турында медицина оешмасы бәяләмәсе;

6) гражданның Россия Федерациясе бюджет системасы бюджеты акчалары исәбеннән беренче тапкыр урта һөнәри яисә югары белемне көндезге уку рәвешендә алуын раслый торган, шулай ук ул үзләштерә торган уку-уқыту программыны турында (һөнәрнең, белгечлекнең исемен яисә әзерлек юнәлешен күрсәтеп), уку планы нигезендә гражданның арадаш аттестацияләр узу нәтижәләре турында, мәгариф оешмасының уставында һәм эчке тәртип кагыйдәләрендә караптап бурычларын үтәү турында мәгълүмат булган мәгариф оешмасы белешмәсен;

7) язма бирем (конкурс комиссиясе тарафыннан кулланыла торган конкурс процедураларының берсе язма бирем булса).

12. Жирле үзидарә органы житәкчесе караптап буенча әлеге бүлекнең 11 пункты нигезендә граждан тарафыннан тапшырылган документларга кертелгән шәхси мәгълүматларның һәм башка белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү гамәлгә ашырыла.

13. Дәгъвачыларны бәяләү һәм сайлап алу үткәрелә торган Конкурс комиссиясе утырышы әлеге бүлекнең 11 пунктында күрсәтелгән документларны кабул итү тәмамланғаннан соң 14 календарь көннән дә соңға калмыйча уздырыла.

Конкурс комиссиясе утырышы урыны, датасы һәм вакыты турында конкурс комиссиясе секретаре тарафыннан мондый утырыш уздырылган көнгә кадәр өч эш көненнән дә соңға калмыйча хәбәр ителә. Конкурс комиссиясе утырышын конкурс комиссиясе рәисе үткәрә, ә аның булмаганда - конкурс комиссиясе рәисе урынбасары.

14. Конкурс комиссиясе утырышы, әгәр анда аның әгъзаларының гомуми саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, хокуклы дип санала.

15. Конкурс комиссиясе караплары ачык тавыш бирү юлы белән конкурс комиссиясе утырышында катнашучыларның күпчелек тавышы белән кабул ителә. Тавышлар тигез булган очракта, конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче тавыш биргән карап кабул ителгән дип санала.

16. Конкурс комиссиясе дәгъвачыларны әлеге бүлекнең 11 пунктындағы 1-6 пунктчаларында күрсәтелгән документлар нигезендә, шулай ук конкурс процедуралары нәтижәләре буенча бәяли. Жирле үзидарә органы караптап буенча конкурс процедуралары индивидуаль әңгәмә, тест һәм (яки) язма биремне күздә тота.

17. Шәхси әңгәмә претендент белән булачак һөнәри хезмәт эшчәнлегенә

кагылышлы тема буенча ирекле әңгәмә формасында үткәрелә, аның барышында претендент претенденттың теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү максатыннан конкурс комиссиясе әгъзаларының сорауларына жавап бирә.

18. Претенденттың теоретик белемнәрен һәм шәхси сыйфатларын бәяләү түбәндәгэ критерийлар буенча башкарыла::

1) теоретик белем дәрәжәсе;

2) жавапның логик төзелеше;

3) белемлелек һәм сөйләм культурасы;

4) мәгариф оешмасында претенденттың өлгереш дәрәжәсе, фәнни публикацияләр булу, фәнни конференцияләрдә, олимпиадаларда һәм мәгариф оешмалары үткәрә торган башка чараларда катнашу;

5) булу, һөнәри мотивация;

6) жирле үзидарә органнарында практика узу.

19. Индивидуаль әңгәмә нәтижәләре конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачып жибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә булса, теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәргән;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвештә, ләкин теманың эчтәлеген тулы күләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәргән;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы теманың эчтәлеген ачмаган булса, шактый төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрсә.

20. Шәхси әңгәмә нәтижәләре буенча дәгъвачыга утырышта катнашучы барлық конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар бергә күшyла.

21. Дәгъвачыларны тестлаштыру жирле үзидарә органы тарафыннан төзелә торган теоретик мәсьәләләр исемлеге нигезендә Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезләмәләрен белүгә, шулай ук жирле үзидарә органы эшчәнлеге өлкәсенә караган мәсьәләләрне белүгә, анда гражданин максатчан укыту турындагы шартнамә нигезендә муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш була.

22. Тест нәтижәләрен бәяләү конкурс комиссиясе тарафыннан тест сорауларына дәгъвачы тарафыннан дөрес жаваплар саныннан чыгып гамәлгә ашырыла.

23. Тест нәтижәләре буенча дәгъвачыларга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан түбәндәгеләр күрсәтелә:

1) тест сорауларының 86 - 100 процентына дөрес жаваплар бирелгән булса, биш балл;

2) тест сорауларының 70 - 85 процентка дөрес жаваплар бирелгән булса, дүрт балл;

3) тест сорауларының 51 - 69 процентка дөрес жаваплар бирелсә, өч балл;

4) тест сорауларының 35 - 50 процентына дөрес жаваплар бирелсә, ике балл;

5) тест сорауларының 20 - 34 процентына дөрес жаваплар бирелсә, бер балл;

6) тест сорауларының 20 процентыннан да кимрәк дөрес жаваплар бирелсә, баллар ноль.

24. Язма бирем конкурс комиссиясе тарафыннан билгеләнгән һәм конкурс үткәрү турындагы мәгълүматта күрсәтелгән тема буенча дәгъвачы тарафыннан әзерләнә.

25. Язма бирем темасы Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы

законнарының жирле үзидарә, муниципаль хезмәт, коррупциягә каршы тору өлкәсендәге нигезләмәләрен дәгъвачы буларак белүне, шулай ук жирле үзидарә органының максатчан уку турындағы шартнамә нигезендә граждан муниципаль хезмәтне үтәргә тиеш болган эшчәнлек өлкәсенә кагылышлы мәсьәләләрне белүне ачыклау өчен сайлап алына.

26. Язма биремне бәяләү критерийлары - бирелгән теманы ачу тулылығы, бәян итүнең грамоталылығы, язма сөйләм осталығы.

27. Язма бирем конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бәяләнә:

1) өч баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы құләмдә ачып жибәрсә;

2) ике баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвшештә булса, язма бирем темасының эчтәлеген тулы құләмдә ачкан, әмма төгәлсезлекләр һәм кечкенә хatalар жибәрсә;

3) бер баллга, әгәр дәгъвачы эзлекле рәвшештә, ләкин язма бирем темасының эчтәлеген тулы құләмдә ачмаган булса, төгәлсезлекләр һәм хatalар жибәрелсә;

4) ноль баллга, әгәр дәгъвачы язма бирем темасының эчтәлеген ачмаса.,

28. Язма биремне бәяләү нәтижәләре буенча дәгъвачыга конкурс комиссиясе әгъзалары тарафыннан бирелгән баллар күшүп бирелә.

29. Конкурста жинүче дип конкурс қысаларында кулланыла торған конкурс процедуралары йомғаклары буенча ин құп балл жыйиган дәгъвачы санаала.

30. Конкурс комиссиясенең тавыш бириү нәтижәләре беркетмә белән рәсмиләштерелә, аңа конкурс комиссиясе утырышында рәислек итүче һәм конкурс комиссиясе секретаре имза сала.

31. Конкурста жинүчене билгеләү турында конкурс комиссиясе карапы жирле үзидарә органы тарафыннан конкурста жингән дәгъвачы белән максатчан уку турында шартнамә төзү өчен нигез була.

32. Конкурста катнашкан гражданнарга конкурс тәмамланган көннән алыш бер ай эчендә аның нәтижәләре турында язма рәвшештә хәбәр ителә.

33. Конкурста катнашуга бәйле чыгымнар (конкурс үткәрү урынына бару һәм кире кайту, торак урынны наемга алу, яшәү, элемтә ҹаралары хезмәт күрсәтүләреннән файдалану һәм башкалар) гражданнар тарафыннан үз акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

34. Максатчан уку тәмамланғаннан соң муниципаль хезмәтне мәжбүри узу срокы максатчан уку турындағы шартнамә белән билгеләнә. Күрсәтелгән срок максатчан уку турындағы шартнамә нигезендә гражданга социаль ярдәм ҹаралары күрсәткән сроктан ким була алмый, әмма ул биш елдан да артмаска тиеш.

35. Максатчан уку турында шартнамә якларының йөкләмәләре һәм жаваплылығы максатчан уку турындағы шартнамәдә Россия Федерациясе законнары нигезендә билгеләнә.

36. Максатчан уку турында шартнамә граждан белән бер тапкыр төзелергә мөмкин.

37. Максатчан уку турында шартнамәдә ҹаралган чыгымнарны финанс белән тәэммин итү жирле бюджет акчалары исәбеннән гамәлгә ашырыла.

19. Муниципаль хезмәттә кадрлар резервы

19.1. Кадрлар резервын формалаштыруның һәм аның белән эшләүнең төп принциплары:

- муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертү ирекле;

- муниципаль хезмәткәрләрнең (гражданнарың) һөнәри сыйфатларын, аларның хезмәт эшчәнлеге нәтижәләрен бәяләүнең объективлығы;

- муниципаль хезмәткәрләрнең муниципаль хезмәттә һөнәри үсеше өчен

шартлар тудыру;

- кадрлар резервына керткендә муниципаль хезмәткәрләрнең һәм башка гражданнарының хокукларының тигезлеген үтәү һәм аларны һөнәри тормышка ашыру;

Муниципаль хезмәтнең һәр вазыйфасына кадрлар резервына берничә кандидатура кертелә ала.

19.2. Кадрлар резервына Россия Федерациясе гражданнары, муниципаль хезмәт вазыйфаларына кертелмәгән һәм жирле үзидарә органнары эшчәнлеген техник тәэмин итүне гамәлгә ашыручы вазыйфаларны биләүче затлар, шулай ук муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүче затлар кертелергә мөмкин.

19.3. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына керту урыннар өчен үткәрелә:

1) муниципаль хезмәт узучы муниципаль органда муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

2) муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи үсеше тәртибендә башка жирле үзидарә органында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы;

3) муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфасы - муниципаль хезмәткә беренче тапкыр керүче граждан өчен.

19.4. Кадрлар резервына керту муниципаль хезмәткәрне аттестацияләү нәтижәләре буенча аттестация комиссиясе тәкъдимнәрен исәпкә алып башкарлырга мөмкин.

19.5. Кадрлар резервы жирлек башкарма комитетында муниципаль хезмәтнең вакантлы вазыйфаларын биләү өчен жирлек башлыгы тарафыннан раслана.

19.6. Муниципаль хезмәткәрне (гражданины) кадрлар резервына керту жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.7. Кадрлар резервы исемлеге муниципаль хезмәт вазыйфалары төркемнәре буенча төзелә. (Нигезләмәнең 2 нче күшымтасы).

19.8. Кадрлар резервына кертелгән муниципаль хезмәткәр (граждан) өчен билгеләнгән формадагы объектив белешмә рәсмиләштерелә.

19.9. Муниципаль хезмәтнең конкрет вазыйфасын биләү өчен кадрлар резервына кертелгән затларны муниципаль хезмәт вазыйфасына кабул итү (кучерү), әлеге вазыйфа буенча муниципаль хезмәт вакансиясе булган очракта, жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан гамәлгә ашырыла.

19.10. Муниципаль хезмәткәр (граждан) кадрлар резервы исемлегеннән төшереп калдырыла:

- вазыйфаи үсеш тәртибендә муниципаль хезмәтнең тиешле вазыйфасына билгеләү;
- муниципаль хезмәттә булуның ин чик яшенә ирешү;
- муниципаль хезмәтнең муниципаль вазыйфасын кыскарту;
- гражданнаң муниципаль хезмәткә яки муниципаль хезмәт узуга комачаулаучы хәлләрне ачыклау һәм (яки) ачыклау .

Кадрлар резервеннан чыгару турында карар жирлек башкарма комитеты житәкчесе күрсәтмәсе белән рәсмиләштерелә.

19.11. Кадрлар резервы белән эшне оештыру өчен жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы.

20. Муниципаль хезмәткәрнең һөнәри әзерлеге һәм өстәмә һөнәри белем алу

20.1. Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан һөнәри хезмәт эшчәнлегенең яңа төрен гамәлгә ашыру өчен кирәклө өстәмә белем һәм күнекмәләр алуны күздә тота.

Муниципаль хезмәткәрләрне һөнәри яңадан әзерләү муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен камилләштерү яисә һөнәри эшчәнлекнең яңа төрен

үтәу, өстәмә квалификация алу максатында алар тарафыннан өстәмә белем алу максатларында гамәлгә ашырыла.

Муниципаль хезмәткәрләрнең яңадан һөнәри әзерлек узу зарурлығы жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе тарафыннан билгеләнә.

20.2. Муниципаль хезмәткәрләрнең өстәмә һөнәри белем алуды һөнәри белеме булган муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен яңартудан һәм қунекмәләрен камилләштерүдән гыйбарәт, аларның квалификациясе дәрәжәсенә карата таләпләрнең артуына һәм аларның һөнәри бурычларны хәл итүнең яңа ысулларын үзләштерү зарурлығына бәйле.

Өстәмә һөнәри белем алу муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри эшчәнлегенең конкрет мәсьәләләрендә (тематик һәм проблемалы конференцияләр һәм семинарлар) актуаль үзгәрешләр үзләштерү, тиешле һөнәри хезмәт эшчәнлеге өлкәндә билгеләнгән мәсьәләләр буенча муниципаль хезмәткәрләрнең белемнәрен комплекслы яңарту максатларында гамәлгә ашырыла.

Өстәмә һөнәри белем алып җирлеге карары белән расланган квалификация күтәрү программалары нигезендә гамәлгә ашырыла.

20.3. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яктан өстәмә әзерләү һәм өстәмә һөнәри белем алу маҳсуслаштырылган уку йортларында гамәлгә ашырыла.

20.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең һөнәри яңадан әзерләүгә һәм өстәмә һөнәри белем алуга бәйле җирлек башкарма комитетының чыгымнары җирле бюджет акчалары исәбеннән башкарыла.

21. Хезмәт мәгълүматы белән эш итү тәртибе

21.1. Хезмәт мәгълүматына эшчәнlek, хезмәт кирәк-яраклары белән таратыла торган чикләүләр турында яшерен мәгълүмат керә.

21.2. Алар булырга мөмкин кертелгән хезмәт мәгълүмат:

муниципаль органнарның, оешмаларның, ижтимагый берләшмәләрнең хокукый статусын билгеләүче закон актлары;

гадәттән тыш хәлләр, куркыныч табигать күренешләре һәм процесслар турында белешмәләр, экологик, гидрометеорология, гидрогеологик, демографик, санитар-эпидемиологик һәм башка мәгълүмат, торак пунктларның, гражданнарның һәм тулаем халыкның имин яшәшешен тәэмин итү өчен кирәк булган мәгълүмат, шулай ук житештерү объектлары;

җирлекнең башкарма комитеты структурасын тасвирлау, аның функцияләре, эшчәнlek юнәлешләре һәм формалары, шулай ук аның адресы;

гаризаларны карау һәм хәл итү тәртибе, шулай ук гражданнар һәм юридик затларның мөрәжәгатьләрен карау тәртибе;

билгеләнгән тәртиптә карап тикшерелгән гражданнар һәм юридик затларның гаризалары һәм мөрәжәгатьләре буенча караплар;

бюджет үтәлеше һәм башка дәүләт ресурсларыннан файдалану, икътисад торышы һәм халыкның ихтыяжлары турында белешмәләр.

21.3. Тиешле вазыйфаи затның санкциясеннән башка хезмәт мәгълүматы иғълан итепергә (таратылырга) тиеш түгел.

21.4. Хезмәт мәгълүматын тараткан, шулай ук мондый мәгълүмат булган документлар белән эш итү тәртибен бозган өчен муниципаль хезмәткәр дисциплинар яки законнарда каралган башка жаваплылыкка тартылырга мөмкин.

21.5. Авыл җирлеге башкарма комитетын бетергән очракта, хезмәт мәгълүматыннан алга таба файдалану турында каарны ликвидация комиссиясе кабул итә.

21.6. Документлар, эшләр югалу, яки бу мәгълүматны тарату фактлары турында җирлек башкарма комитеты житәкчесе билгеле була һәм югалу яки белдерү

шартларын тикшерү өчен комиссия билгеләнә. Тикшерү нәтижәләре комиссия билгеләгән житәкчегә житкерелә.

22. Муниципаль хезмәткәрнең жаваплылығы

22.1. Муниципаль хезмәткәрләргә аның гаебе белән үзенә йөкләнгән хезмәт бурычларын үтәмәгән яки тиешенчә үтәмәгән өчен жирлек башкарма комитеты житәкчесе түбәндәгә дисциплинар жәза кулланырга хокуклы:

- 1) кисәтү;
- 2) шелтә;
- 3) тиешле нигезләр буенча муниципаль хезмәттән азат итү.

22.2. Дисциплинар жинаятыкә юл қуйган муниципаль хезмәткәр, аның дисциплинар жаваплылығы турындағы мәсьәләне хәл итүгә кадәр, акчалата эчтәлеген саклап, вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерелергә мөмкин. Муниципаль хезмәткәрне вазыйфаи бурычларны үтәудән читләштерү бу очракта муниципаль хокукий акт белән башкарыла.

22.3. Муниципаль хезмәткәргә эшкә алуучы (эш бирүче) вәкиленә, прокуратура органнарына яки башка дәүләт органнарына коррупцион хокук бозулар қылуга тарту максатларында мөрәҗәттән итүнен барлык очраклары турында хәбәр итү вазыйфаи (хезмәт) бурычын үтәмәү аны муниципаль хезмәттән азат итүгә яки Россия Федерациясе законнары нигезендә жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

22.4. Дисциплинар түләтүләрне куллану һәм бетерү тәртибе, «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законда каралган очраклардан тыш, хезмәт законнары белән билгеләнә.

22.5. Муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче муниципаль хезмәткәргә Россия Федерациясе норматив хокукий актларында билгеләнгән исемлеккә кертелгән исемлекне, үз керемнәренең, мәлкәтенең һәм мәлкәти характеристикалыгы йөкләмәләренең белешмәләрен һәм хатынын (ири) һәм балигъ булмаган балаларын керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характеристикалыгы йөкләмәләре турында белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне законнар нигезендә муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасыннан азат итүгә, аны дисциплинар жаваплылыкның башка төрләренә жәлеп итүгә кiterә торган хокук бозу булып тора.

22.6. Муниципаль хезмәткәрләргә чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындағы таләпләрне үтәмәгән һәм “Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында” 2007 елның 2 марта турында 25-ФЗ номерлы Федераль закон, “Коррупциягә карши тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль закон һәм башка федераль законнар белән коррупциягә карши тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәмәгән өчен әлеге Нигезләмәнең 22 статьясында каралган җәзалар карала.

22.6.1. Муниципаль хезмәткәр, әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында билгеләнгән хокук бозуларны қылган очракларда ышанычны югалтуга бәйле рәвештә, муниципаль хезмәттән азат ителергә тиеш.

22.6.2. Әлеге Нигезләмәнең 8.7 һәм 8.8 пунктларында, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр яллаучы (эш бирүче) вәкиле тарафыннан Татарстан Республикасының норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә һәм (яисә) муниципаль норматив хокукий аклар нигезендә кулланыла:

а) коррупциячел хокук бозуларны профилактикалау буенча тиешле муниципаль органның кадрлар хезмәттә бүлекчәсенең коррупциячел һәм башка хокук бозуларны профилактикалау буенча докладында, анда аны башкаруның факттагы шартлары бәян ителә, һәм муниципаль хезмәткәрнең язмача

аңлатмасында аның ризалығы белән һәм коррупциячел хокук бозуны қылу фактын тану шарты белән (ышанычны югалтуга бәйле рәвештә эштән азат итү рәвешендәге хокук бозулардан тыш);

б) тикшерү нәтижәләре турындагы доклад комиссиягә юлланган очракта, муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу комиссиясе тәкъдимнәре;

в) муниципаль хезмәткәрнең аңлатмалары;

д) башка материаллар.

22.6.3. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22, 24 статьяларында каралган түләтүләр кулланганда, муниципаль хезмәткәрләрнең коррупциячел хокук бозу характеры, аның авырлығы, қылышынан хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрне һәм тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән бурычларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.4. Коррупциячел хокук бозу қылган очракта муниципаль хезмәткәргә карата түләтүне куллану турындагы актта түләтүне куллану нигезе буларак әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктының 1 яки 2 пунктчалары күрсәтелә.

22.6.5. Муниципаль хезмәткәрнең коррупциячел хокук бозу қылышы турында мәгълүмат көргөн көннән алып, муниципаль хезмәткәрнең вакытлыча эшкә сәләтсезлек, отпустка булу чорларын санамыйча, 8, 22, 24 пунктларында каралган түләтүләр, коррупцион хокук бозу қылган көннән алып өч айдан да соңга калмычча кулланыла. Күрсәтелгән вакытка жинаять эше буенча житештерү вакыты кертелми.

22.6.6. Хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен язма рәвештә бирелгән житәрлек мәгълүмат нигез булып тора:

1) хокук саклау органнары, башка дәүләт органнары, жирле үзидарә органнары һәм аларның вазыйфаи затлары;

2) сәяси партияләрнең тәбәк яки жирле бүлекләре, шулай ук закон нигезендә теркәлгән тәбәк ижтимагый берләшмәләре, сәяси партияләр булмаган тәбәк ижтимагый берләшмәләре;

3) тиешле муниципаль берәмлектә төзелгән Ижтимагый совет;

4) массакүләм мәгълүмат чаралары.

Аноним хәбәрләр хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан тикшерү үткәрү өчен нигез була алмый.

22.6.7. Тикшерү үткәргөнче хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте подразделениесе муниципаль хезмәткәрдән язма рәвештә аңлатуны таләп итәргә тиеш. Ике эш көне үткәннән соң муниципаль хезмәткәрләргә күрсәтелгән аңлатма бирелмәсә, тиешле акт төзелә. Муниципаль хезмәткәрләргә аңлатма бирмәү тикшерү үткәрү өчен киртә түгел.

22.6.8. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмәнең 8 статьясындагы 8,7 һәм 8,8 пунктларында каралган хокук бозуларны қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә карата таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтин жайга салу комиссиясенә тапшырыла, ул яллаучы (эш бириүче) вәкиленә дисциплинар жәза алу буенча рекомендацияләр әзерли.

Муниципаль хезмәткәргә башка хокук бозу қылган очракта, тикшерү нәтижәләре турында доклад, муниципаль хезмәткәрнең язма аңлатмасы һәм башка материаллар хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәте бүлекчәсе тарафыннан яллаучы (эш бириүче) вәкиленә тапшырыла.

22.6.9. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 каралган түләтүләрне кулланганда,

муниципаль хезмәткәрләрнен коррупцион хокук бозу характеры, аның авырлыгы, ул кылышкан хәлләр, муниципаль хезмәткәрләрнең башка чикләүләрнең тыюларны үтәве, мәнфәгатьләр конфликтның булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр һәм коррупциягә каршы тору максатларында билгеләнгән вазыйфаларны үтәү, шулай ук муниципаль хезмәткәрләрнең үз вазыйфаи бурычларын үтәве исәпкә алына.

22.6.10. Әлеге Нигезләмәнең 8, 22 һәм 24 тарафыннан караплан түләтүләр, муниципаль хезмәткәрләрнең вакытлыча хезмәткә яраксыз булу чорын, аның отпустка булуы чорын, нигезле сәбәпләр аркасында хезмәттә булмавы чорын, шулай ук хокук бозуларны профилактикалау буенча кадрлар хезмәтө бүлекчәсе тарафыннан тикшерү һәм муниципаль хезмәткәрләрнең хезмәт тәртибенә таләпләрне үтәү һәм мәнфәгатьләр конфликтның жайга салу буенча әлеге тикшерү материалларын карау вакытын исәпкә алмаганда, коррупциячел хокук бозу очраклары ачыкланды. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылышкан көннән алыш бер айдан да соңга калмычка кулланыла. Бу чакта ришвәтчелек буенча хокук бозу кылышкан көннән алыш алты айдан да соңга калмычка түләтү кулланылырга тиеш.

22.6.11. Муниципаль хезмәткәргә карата коррупциячел хокук бозу кылган очракта түләтүне куллану турында актта түләтүне куллану нигезе буларак «Россия Федерациясендә муниципаль хезмәт турында» Федераль законның 22.1 статьясындагы 1 яки 2 өлеше күрсәтелә.

22.6.12. Муниципаль хезмәткәргә карата хокук бозуларны һәм нигезләмәләре бозылган норматив хокукий актларны күрсәтеп түләтүне куллану турында актның күчермәсе, мотивлар күрсәтеп, муниципаль хезмәткәргә тиешле акт чыккан көннән өч эш көне эчендә тапшырыла. Әгәр муниципаль хезмәткәр күрсәтелгән расписканы бирүдән баш тартса, тиешле акт төзелә.

22.6.13. Түләттерүне кире кагу буенча федераль закон нигезендә муниципаль хезмәткәр шикаять бирергә мөмкин.

22.6.14. Әгәр муниципаль хезмәткәр әлеге Нигезләмәнең 22.1 пунктында караплан дисциплинар түләтүгә тартылмаган булса, ул түләтмелгән дип санала.

22.6.15 яллаучы (эш бирүче) вәкиле муниципаль хезмәткәрдән әлеге Нигезләмәнең 22.4. статьясындагы 22.4 пунктында караплан дисциплинар түләтүне үз инициативасы белән дисциплинар түләтү кулланылган көннән алыш муниципаль хезмәткәрнең язма гаризасы буенча яисә аның турыдан-туры житәкчесенең үтенече буенча бер ел үткәнчегә кадәр алышга хокуклы.

23. Муниципаль хезмәткәрне бүләкләү

23.1. Муниципаль хезмәткәрләргә вазыйфаи бурычларын уңышлы һәм намуслы үтәгәне, намуслы хезмәте, аеруча мөһим биримнәрне үтәгәне һәм катлаулылыгы өчен түбәндәгә бүләкләү төрләре билгеләнә:

- 1) рәхмәт белдерү;
- 2) бер мәртәбә акчалата бүләкләү;
- 3) кыйммәтле бүләк белән бүләкләү;
- 4) жирле үзидарә органнары билгеләгән мактау грамотасы яисә бүләкләрнен башка төрләре белән бүләкләү;
- 5) законнар нигезендә дәүләт бүләкләре белән бүләкләү;
- 6) федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә муниципаль берәмлек уставында һәм башка муниципаль хокукий актларда билгеләнгән бүләкләүнен бүтән төрләре.

23.2. Бүләкләүләрне куллану тәртибе һәм шартлары, дәүләт бүләкләре белән бүләкләүдән тыш, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнары, жирлек уставы нигезендә билгеләнә.

23.3 Бұләкләу муниципаль хезмәткәр хезмәт иткән жирле үзидарә органының, муниципаль органның хокуқый акты дип игълан ителә.

23.4. Алынмаган дисциплинар жәза булған муниципаль хезмәткәрләрне бұләкләу мөмкин түгел.

24. Керемнәр, чыгымнар, милемек һәм милек характерындагы йөкләмәләр турында мәгълүмат тапшыру

24.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүгә дәгъва қылучы гражданнар, курсәтелгән вазыйфаларны биләуче муниципаль хезмәткәрләр үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне яллаучы (эш би्रүче) вәкиленә тапшырырга тиеш. Күрсәтелгән белешмәләр Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән срокларда һәм форма буенча тапшырыла.

Хәрби хезмәткә чакырылуучы гражданнар үзләренең керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшырмыйлар.

24.1.1. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфасын биләуче муниципаль хезмәткәр үзенең чыгымнары турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнары турында Татарстан Республикасы дәүләт граждан хезмәткәрләре керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләр тапшыру өчен билгеләнгән тәртиптә һәм формада белешмәләр тапшырырга тиеш.

24.1.2. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору “Коррупциягә каршы тору турында” 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм “Дәүләт вазыйфаларын биләуче затлар һәм башка затлар чыгымнарының аларның керемнәренә туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль законда, Россия Федерациясе Президентының норматив хокуқый актларында, Россия Федерациясе субъектларының законнары һәм башка норматив хокуқый актларында, муниципаль хокуқый актларда каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.2. Муниципаль хезмәткәрләргә әлеге Нигезләмә нигезендә тапшырыла торган керемнәр, мәлкәт һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турындагы белешмәләр, әгәр федераль законнар белән алар дәүләт серен тәшкил итүче һәм федераль законнар белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләргә кертелмәгән булса, конфиденциаль характердагы белешмәләр булып тора.

24.3. Муниципаль хезмәткәрнең, аның хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының түләүгә сәләтлелеген билгеләү яисә билгеләү өчен дини яисә башка ижтимагый берләшмәләр, бүтән оешмалар, шулай ук физик затлар фондларына иганәләрнең турыдан-туры яисә читләтегән рәвешендә жыю өчен керемнәр, мәлкәт турында һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләр хакында белешмәләрдән файдалану рөхсәт ителми.

24.4. Муниципаль хезмәткәрләрнең керемнәре, чыгымнары, мәлкәте һәм мәлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрне фаш итүдә яисә әлеге белешмәләрне Россия Федерациясе законнарында каралмаган максатларда файдалануда гаепле затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә җаваплы булалар.

24.5. Муниципаль хезмәткәрләргә үз керемнәре, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, шулай ук хатынының (иренен) һәм балигъ булмаган балаларының керемнәре, чыгымнары һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында, мондый белешмәләрне мәжбүри тапшырган очракта, яки белә торып дөрес булмаган яисә тулы булмаган белешмәләрне тапшырмау муниципаль хезмәткәрне муниципаль хезмәттән азат итүгә китерә торган хокук бозу булып тора.

24.6. Тиешле исемлеккә кертелгән муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнар тарафыннан тапшырыла торган керемнәр, мөлкәт турында һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын, керемнәре, чыгымнары, мөлкәте һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләре турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан Россия Федерациясенең норматив хокукий актлары нигезендә муниципаль хезмәткә кергәндә гражданнар тарафыннан бирелә торган белешмәләрнең дөреслеге һәм тулылыгы, муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан чикләүләрне һәм тыюларны, мәнфәгатьләр конфликтин булдырмау яисә жайга салу турындагы таләпләр, алар тарафыннан «Коррупциягә каршы көрәш турында» 2008 елның 25 декабрендәге 273-ФЗ номерлы Федераль законда һәм Россия Федерациясенең башка норматив хокукий актларында билгеләнгән бурычларны үтәү Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

24.6.1. 24.1 пунктчасының 3 абзацы нигезендә тапшырыла торган керемнәр, чыгымнар, мөлкәт һәм мөлкәти характердагы йөкләмәләр турында белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерү. Нигезләмәләр Россия Федерациясе субъекты законында билгеләнгән тәртиптә Россия Федерациясе субъектының иң югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) карапы буенча гамәлгә ашырыла.

24.6.2. Нигезләмәнең 24.6.1 пунктчасы нигезендә башкарылган тикшерү нәтиҗәсендә жирле администрация башлыгы вазыйфасын контракт, чикләүләр, тыюлар, йөкләмәләрне үтәмәү фактлары ачыкланганда, “Дәүләт вазыйфаларын биләүче затлар һәм аларның керемнәренә башка затлар чыгымнарының туры килүен тикшереп тору турында” 2012 елның 3 декабрендәге 230-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән очраклар ачыкланганда, «Аерым категория затларның аерым категорияләренә Россия Федерациясе территориясенән читтә урнашкан чит ил банкларында счетлар (кертемнәр) ачуны һәм кыйммәтләрне саклауны, чит ил финанс инструментларына ия булуны һәм алардан файдалануны тью турында» 2013 елның 7 маенданы 79-ФЗ номерлы Федераль закон белән Россия Федерациясе субъектының югары вазыйфаи заты (Россия Федерациясе субъекты дәүләт хакимиятенең югары башкарма органы житәкчесе) контракт буенча жирле администрация башлыгы вазыйфасын биләүче затның вәкаләтләрен вакытыннан алда туктату турында гариза белән мөрәҗәгать итә, яки тиешле карап кабул итәргә вәкаләтле жирле үзидарә органына карата башка дисциплинар жәза куллана яки судка мөрәҗәгать итә.

24.7. Банк, салым яисә закон белән саклана торган башка серне тәшкил итүче белешмәләрне бирү турындагы соратулар, муниципаль хезмәт вазыйфаларын биләүне дәгъвалаучы гражданнарга, күрсәтелгән вазыйфаларны биләүче муниципаль хезмәткәрләргә, шундый гражданнарның хатынына (хатынына) һәм балигъ булмаган балаларына карата оператив-эзләү чараларын үткәрү турында хокук саклау органнарына соратулар Россия Федерациясе норматив хокукий актлары белән билгеләнә торган тәртиптә Татарстан Республикасының югары вазыйфаи затлары (Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенең югары башкарма

органнары житәкчеләре) тарафыннан жибәрелә.

24.8 Сайтларның адреслары һәм сайтларның «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны, шулай ук аларны идентификацияләү мөмкинлеге бирә торган мәгълүматларны, яллаучы вәкиленә түбәндәгеләр тапшыра:

1) муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучы граждан - муниципаль хезмәткә кергән елдан алдагы өч календарь елда хезмәткә кергәндә;

2) муниципаль хезмәткәр - курсәтелгән мәгълүматны тапшыру елыннан алдагы календарь ел өчен ел саен, муниципаль хезмәткәрнең вазыйфаи бурычларын үтәү кысаларында һәркем өчен мөмкин булган мәгълүматны урнаштыру очракларыннан тыш.

24.8.1. 24.8 пунктының 1 бүлегендә курсәтелгән белешмәләр муниципаль хезмәткә кергәндә муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүне дәгъвалауучы гражданнар, ә муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан - хисап елыннан соң килуче елның 1 апреленнән дә соңга калмычча тапшырыла. 24.8 пунктының 1 өлешендә курсәтелгән белешмәләр Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән рәвештә тапшырыла.

24.8.2. Эшкә алуучының вәкиле карары буенча, вәкаләтле муниципаль хезмәткәрләр муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүгә дәгъва кылучылар һәм муниципаль хезмәткәрләр тарафыннан «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендә урнаштырылган һәркем файдалана алырлык мәгълүматны эшкәртә, шулай ук 24.8 пунктында каралган белешмәләрнең дөреслеген һәм тулылыгын тикшерә.

25. Муниципаль хезмәтне үстерү программалары

25.1. Муниципаль хезмәтне үстерү муниципаль программалар һәм Татарстан Республикасы муниципаль хезмәтен үстерү программалары белән тәэмин ителә, алар тиешенчә жирлек, Сарман муниципаль районы һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчалары исәбеннән финанслана.

25.2. Жирлек башкарма комитеты һәм муниципаль хезмәткәрләр эшчәнлегенең нәтижәлелеген арттыру максатларында тәҗрибәләр үткәрелергә мөмкин. Жирлектә муниципаль хезмәтне үстерү программаларын гамәлгә ашыру барышында экспериментлар үткәрү тәртибе, шартлары һәм сроклары муниципаль хокукий актлар белән Сарман муниципаль районының һәм Татарстан Республикасының норматив хокукий актлары нигезендә билгеләнә».

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәгә
1 нче күшымта

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

---

2. Ел, туган ай _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә булу турында мәгълүмат,

гыйльми исем _____
(кайчан һәм нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге,

әзерлек юнәлеше һәм квалификация буенча белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем.

4. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасы биләп торучы вазыйфа һәм
дата

бу вазифага билгеләү _____

5. Муниципаль хезмәт стажы (шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

---

6. Гомуми хезмәт стажы _____

7. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар

---

8. Аттестация комиссиясе тарафыннан эйтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

---

9. Муниципаль хезмәткәрләргә тәкъдимнәрнең үтәлешен кыскача бәяләү

алдагы аттестация _____

(башкарылган, өлешчә башкарылган, үтәлмәгән)

10. Аттестация комиссиясе карары _____

(муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килә һәм тәкъдим ителә

билгеләнгән тәртиптә кадрлар резервына керту өчен

вакантлы вазыйфасы биләп торуга конкурс;

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килү-килмәүне арттыру

муниципаль хезмәтнең биләгән вазыйфасына туры килми;

11. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

----- Тавыш саны, каршы _____.

12. Искәрмә _____

Ааттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркәтибе

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация үткәрү датасы

Аттестация кәгазе белән таныштым

_____ (муниципаль хезмәткәр имзасы, дата)

Мөхөр урыны

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәгә
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Сарман муниципаль районы ____ авыл жирлегендә муниципаль хезмәт вазыйфасы кадрлар резервына кертелгән хезмәткәрләр ИСЕМЛЕГЕ

№ п/п	Кайсы вазыйфага резервка кертелде	Исем Фамилиясе , Атасының исеме	Туган елы	Милләте	Белеме (нинди уку йорты тәмамлаган, гыйльми дәрәжә)	Башкар-ган вазыйфа-сы	Бу вазыйфада кайсы вакыттан бирле эшли
1	2	3	4	5	6	7	8

Татарстан Республикасы
Сарман муниципаль районы
Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәгә
3 нче күшымта

Сарман муниципаль район Яңа
Имән авыл жирлеге башлыгына

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1.Фамилиясе,

Исеме,

Атасының

Исеме

2.Ел, туган ай _____

3.Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе)

4.Һөнәри әзерлек, өстәмә һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

(һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5.Муниципаль хезмәт вазыйфасы һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы

6.Гомуми хезмәт стажы _____
(елларда тұлы срок күрсәтелә)

7.Муниципаль хезмәт стажы _____

(елларда тұлы срок күрсәтелә)

8.Кайсы вакыттан бирле эшли _____
(керү датасы)

9.Муниципаль хезмәткәрнең класс чины _____
(класс чининиң исеме һәм аны бирү датасы)

Белем дәрәжәсенен, күнекмәләрнең һәм осталыкның (һөнәри
дәрәжәнен)характеристикасы

нәтижә _____
(класс чин бирү яки бирудән баш тарту мөмкинлеге турында тәкъдим)

«___» 20 ___ ел _____
(число, ай, ел) (имза) (фамилия, инициаллар)

Сарман муниципаль районы
Яңа Имән авыл жирлегендә муниципаль
хезмәт турындагы нигезләмәгә
3 нче күшымта

Татарстан Республикасы Сарман
муниципаль район Яңа Имән
авыл жирлеге башлыгына

Класс чины бирүгә тәкъдим итү

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының
Исеме _____

2. Хезмәткәр эшли торган жирле үзидарә органының тулы исеме

3. Вазыйфа _____
(хезмәткәр эшли торган вазыйфасының hәм бүлекчәнең тулы исеме)

4. Туган көне: _____

5. Билгеләнгән вазыйфага боерыкбелән билгеләнде

(жирле үзидарә органы hәм жирле үзидарә органы житәкчесе вазыйфасының тулы исеме); № _____

6. Муниципаль хезмәт стажы _____
(документны тутыру көне)

7. Квалификация разряды, класс чины _____
« ____ » 20- ел _____

8. Класс чины бирү турында үтенечнамә _____
төркем буенча _____ муниципаль хезмәт вазыйфалары исемлеге.
Муниципаль хезмәткәрнең белем дәрәҗәсе, күнекмәләре hәм осталыклары (hөнәри
дәрәҗәсе) турында кыскача бәяләмә:

Төп функциональ вазыйфалар булып
тора: _____

Имтихан алучы житәкче, дата _____

Үтенечнамә белән таныштым (имтихан алучының Ф.И.О.)

Имтихан бирүченең имzasы, дата _____

Муниципаль хезмәткәрнең имтихан кәгазе

1. Фамилиясе, Исеме, Атасының Исеме

2. Ел, туган ай _____

3. Һөнәри белем, гыйльми дәрәжә, гыйльми исем булу турында белешмәләр

(нинди уку йортын тәмамлаган, белгечлеге һәм белеме буенча квалификациясе, гыйльми дәрәжәсе, гыйльми исеме)

4. Һөнәри әзерлек, өстәмә һөнәри белем алу яки стажировка турында белешмәләр

(һөнәри әзерлек, квалификация күтәрү яки стажировка турында документлар)

5. Аттестация вакытында муниципаль хезмәт вазыйфасын биләүче һәм әлеге вазыйфага билгеләнү датасы _____

6. Муниципаль хезмәт стажы: _____

(шул исәптән дәүләт граждан хезмәте стажы)

7. Гомуми хезмәт стажы _____

8. Муниципаль хезмәтнең класс чины _____

(класс чинының исеме һәм аны бирү датасы)

9. Муниципаль хезмәткәргә сораулар һәм аларга кыскача жаваплар

10. Аттестация комиссиясе тарафыннан әйтелгән искәрмәләр һәм тәкъдимнәр

11. Муниципаль хезмәткәрләргә әйтелгән тәкъдимнәр

12. Квалификация имтиханы нәтиҗәләре буенча муниципаль хезмәткәрнең белемнәрен, күнекмәләрен һәм осталыкларын (һөнәри дәрәжәсен) бәяләү

(дәүләт граждан хезмәткәре квалификация имтиханын тапшырды һәм аны граждан хезмәтенең класслы чинын бирү өчен тәкъдим итәргә; дәүләт граждан хезмәткәренең квалификация имтиханын тапшырмавын танырга.

13. Аттестация комиссиясе составы _____

Утырышта _____ аттестация комиссиясе әгъзалары катнашты.

Тавыш саны _____

14. Искәрмә _____

Ааттестация комиссиясе рәисе _____
(имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе урынбасары

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе сәркатибе

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

Аттестация комиссиясе әгъзалары

(имза) (имзаны расшифровкалау)

(имза) (имзаны расшифровкалау)

Квалификация имтиханы үткәрү датасы « ____ » 20____ ел ,
Сарман районы
Имтихан кәгазе белән
таныштым _____
(муниципаль хезмәткәрнең имzasы, data)

Мөхөр урыны